

محل اداره

مجلس شورای ملی

شماره تلفن: ۲۵۴۴۸ و ۳۸۸۹۴ و ۳۸۸۹۵ و ۸۸۹۶

روزنامه یومیه

بهای اشتراك

قسمت اول: (مذاكرات مجلسین) سالیانه ۳۰۰ ریال

قسمت دوم: (آگهی‌ها) ۶۰۰

شماره کامل ۸۰۰

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل: کلیه قوانین مصوبه و مقررات - گزارش کمیسیونها - صورت مشروح مذاكرات مجلسین - اخبار مجلس - انتصابات - آگهی‌های رسمی و قانونی

سال هفتم

شنبه ۲۳ خرداد ماه ۱۳۳۰

شماره ۱۸۴۱

شماره مسلسل ۱۵۴

دوره شانزدهم مجلس شورای ملی

مذاكرات مجلس شورای ملی

جلسه ۱۵۴

صورت مشروح مذاكرات مجلس روز پنجشنبه شانزدهم خرداد ماه ۱۳۳۰

تقریب مطالب:

۱- تصویب صورت مجلس

۲- بیانات قبل از دستور - آقایان: صدرزاده - شوشتری - حاذقی

۳- بقیه شور اول عهدنامه مودت بین کشور شاهنشاهی ایران و کشور

هاشمی اردن

۴- معرفی سرلشکر وثوق به معاونت وزارت جنگ به وسیله آقای

وزیر جنگ

۵- طرح و خاتمه مذاکره شور اول عهدنامه مودت بین ایران و ایتالیا

۶- مذاکره در دستور گذاردن لایحه تکمیل کادر شهربانی

۷- طرح پیشنهادات مواقع انعقاد جلسات در ماه رمضان

۸- تصویب يك فوریت لایحه تکمیل کادر افراد شهربانی

۹- اخذ رأی نسبت به پیشنهادات موقع تشکیل جلسات

۱۰- تعیین موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس ساعت ۹ و ۱۰ دقیقه صبح بریاست آقای رضا حکمت تشکیل گردید

(۱- تصویب صورت مجلس)

رئیس - صورت غائبین جلسه پیش

فرائت میشود

(شرح زیر قرائت شد)

غائبین با اجازه آقایان: شکرایی

صفوی - یالیزی - مکریم - اورنگ -

محمد علی مسعودی - آرام بوداغیان -

امیر قاسم فولادوند - حاذقی - اللهیار صالح

دکتر شایگان - خزیمه تلم

غائبین بی اجازه - آقایان: خاکباز

مسعودی - قبادیان - منصف - قهرمان

دیر آمدگان با اجازه - آقایان:

دولت آبادی - نصریان - حسن اکبر -

محمد ذوالفقاری - دهقان - دکتر معظمی

اردلان - مکی - دکتر کیان - فرامرزی

اسلامی -

دیر آمدگان بی اجازه - آقایان:

تیمورتاش - سنندجی - دکتر کاسمی -

هراتی - امیر افشاری - زنگنه - سلطانی

رئیس - نظری نسبت بصورت مجلس

نیست؟ آقای کشاورز صدر

کشاورز صدر - عرضی ندارم

رئیس - نسبت بصورت مجلس

نظری نیست؟ (گفته شد - خیر) صورت

مجلس تصویب شد

(۲- بیانات قبل از دستور آقایان

صدرزاده - شوشتری - حاذقی)

رئیس - آقای صدرزاده

صدرزاده - در جلسه پیش که

قرارداد مودت بین دولت ایران و دولت

هاشمی اردن مطرح بود خواستم صحبتی

کنم ولی مقررات آئین نامه چنین فرصتی

نمیداد لذا امروز از نطق قبل از دستور

استفاده نموده مطلب خود را عرض می‌کنم

هک ایران در این قیام خود می‌خواهد که

بیاری خداوند به فقر و فاقه و عقب ماندگی

خود که چندین سال دچار آن بودند خاتمه

دهد این قیام با حیثیت و استقلال اقتصادی ما

بستگی دارد و حتی اگر اذعان کنیم که

باملعج جهانی نیز ارتباط دارد شاید گزافی

نگفته باشیم زیرا نباید انتظار داشت که

يك کشور بیست میلیونی در قلب آسیا مردمش

با داشتن منابع - رشاز از ابتدائی ترین وسائل

زندگی و لوازم حیات محروم هستند بتوانند

خود را در حفظ و استقرار صلح جهانی ایفاد کند

بهر حال آزاد مردان جهان و کسانی که

طرفدار حق و عدالتند بدون اینکه حتی

اشتراک مذهبی یا نژادی با ما داشته باشند

این قیام را موافق با حق و عدل شناخته و

تصمیم مجلسین را به ملی شدن صنعت نفت در سراسر

کشور مورد تحسین و تأیید قرار داده‌اند

با اینحال از دولت‌ها و ملت‌های اسلامی که بحکم

اسلامیت خود را از آنان جدا نمیدانیم و همه

در زیر لوای مقدس اسلام - بر منی انتظار

داشته و داریم که در این قیام ملی ما را

بشتیانی کنند هر چند که در مقابل يك چنین

توقع و انتظاری با انتشار خبری از غیر گزاری

های خارجه مواجه شدیم و محافل ایران که

توقع داشتند کشور هاشمی اردن احساساتی

مانند احساسات برادرانه ملت پاکستان

ابراز نمایند بر اثر انتشار این خبر متعجب

و متأثر گردیدند ولی اینک که طی تلگراف

وزیر مختار دولت ایران و بیانیه سفارت

کشور هاشمی در طهران خبر مزبور از طرف

اعلیحضرت پادشاه کشور هاشمی رسماً

تکذیب شده و آثار معمول معرفی کرده‌اند

تصور میکنم نگرانی مرتفع شده باشد و

در مقابل این تکذیب رسمی از ناحیه يك پادشاه

کشور اسلامی دیگر خبر مزبور دارای

ارزشی نباشد و از همکاران محترم تقاضا

می‌نمایم که قرارداد مودت بین دو کشور را

تصویب فرمایند که باینوسیله قدم دیگری

در راه تکمیل روابط بین دول و ملل اسلامی

برداریم - این آرزوی دیرینه ما بوده و هست

که ملل اسلامی بایکدیگر از دل و جان متحد

بوده و بحکم انبیا و مؤمنان خود در يك

محیط صمیمیت و برادری بایکدیگر ارتباط

داشته باشیم -

عرض دیگر من راجع به قانون انتخابات

مجلس شورای ملی است متأسفانه تاکنون

تماس بین دولت و اعضاء منتخبه از مجلس

برای مشورت در قانون مزبور حاصل نشده

امروز يك وحدت نظر در مجلس شورای

ملی در مسئله نفت حکمه ما است که در

تاریخ مشروطیت ایران قطعاً و بلاشک

بی نظیر است و امیدواریم که این وحدت

نظر در سایر مسائل از جمله همین اصلاح

قانون انتخابات بوجود آید و يك اقتضای

دیگری نصیب دوره شانزدهم قانون گذاری

شود - بهر حال از دوره پانزده مسئله

اصلاح قانون انتخابات در مجلس شورای

ملی طرح و يك لایحه تقدیم مجلس شد ولی

به علت اختلاف نظری که در قسمت رأی

● عین مذاكرات مشروح صد و پنجاه و چهارمین جلسه از شانزدهمین دوره قانون گذاری

اداره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

با سواد وی سواد در مجلس پیدا شد تصویب آن بتأخیر افتاد و این دوره در دولت آقای منصور لایحه بودیگری تقدیم و کمیسیون کشور بریاست جناب آقای ملک مدنی آن را مورد بررسی قرار داد بحث در وقت های زیادی در اطراف آن نمودند اینک آقای در وقت های زیاد در اطراف دیگری تنظیم نموده اند که میبایست مطرح شود. از تجزیه و تحلیل مواد این لایحه به مطلب عمده برخورد میکنیم

اول - تزیید عده و کلان بودن کابینه مجلس طبق اصل چهارم قانون اساسی به دیوان نفوس - شریایط و خصوصیات تشکیلی انجمن نظام و معرفی داوطلبان و کالت و طرز استخراج آراء

سوم - شریایط انتخاب کنندگان لایحه داشتند سواد قسمت اول راجع بسواد داشتن انتخاب کننده است به شهادت صورت مجلس های دوره یازدهم این جانب از طرفداران این عهده بوده ولی این حقیقت را هم انکار نمیکنیم که بعضی با این عهده مخالف بودند و اگر بظاهر هم اظهار نمیکنند ولی مقصود خود را بصورت يك مقاومت منفی ابراز میدادند امروز هم در مطبوعات این مطلب مورد بحث و انتقاد قرار گرفته و من امیدوارم کمباحثات خارج این موضوع را روشن کرده و به حل آن در مجلس نیز کمک کند و انشاء الله در موقع طرح این قسمت عهده خود را بادلانلی که دارم باز عرض

استهزاه می کنند باید بدانند من از استهزاه وسخره باکی ندارم آنچه را که وظیفه من است انجام خواهم داد و از میدان در نخواهم رفت نهایتاً بعضی ها گاهی می گویند در دفعه دوم و سوم چرا بسم الله نگفتی ببخشید چون از طرف ما در گر گاییم ، ما زنده ایم ، شمالی ها عادت دارند میروند بیرون می آیند سلام میکنند سلام همه وقت خوب است اما مردمان دیگر می گویند سلام بکرتبه پس است بنده هر وقت که آمده ام پشت این تریبون بسم الله گفته ام لازم نیست هر دفعه بیایم مکرر کنم که مورد طنز و استهزاه بعضی ها واقع شوم مخصوصاً این نظر را دارم چون مرگ خوب است ولی برای يك عهده ای دیکتاتوری بد است اما برای يك عهده ای برای دیگران خوب است ، حفظ آزادی خواست مادامی که من آزاد باشم اما اگر تجاوز کردند بحق دیگری آن دیگر بیچاره حق ندارد بگوید من هم آزاد باشم اداره تبلیغات مال مملکت است نه مال دولت شخصی که نطق های و کلاه را تعریف کند یا کوچک کند یا نباید بگوید باده را باید بگوید تعریف هم نباید بکند این مظالم ها این سفسطه ها که ما وقت نداریم کدام وقتی مهتر است از این که نطق نمایندگان بفهمم واقعی کلمه بکلمه آنچه گفته شود تا مردم بدانند خادم کبیت و خائن کبیت خطیب کبیت و لایحه خوان کبیت ، بدانند بفهمند این دستورات این افکار همه را متوجه کرده من خواستم از گرگان که بر گشتم بعضی از حرفها را بزعم ولی چون می بینم دارد اشرار کشف می شود حقایق دارد بغودی خود بیرون می آید چرا زحمت بکشم من که روز اول گفتم و میدانستم دولت انشاالله اولاً این جمله را عرض کنم این سفسطه این هوچگری این مظالم را باید کنار گذارد که هر کس بیاید از نظر مملکت خواهی از نظر مصالح مملکت از نظر انتقادی از نظر اخلاقی فکری بکنند و بیاید این جا بگوید اگر موافق با بعضی افکار نباشد فوراً متهم بشود که این نوکر انگلیس است یا متماثل بغیر است آن روزی که من بر علیه کیانی غاصب و سیاست مرعوز حرف زدم دیگران در بستر استراحت فتوده بودند بلی من از این اقتراف از میدان در نمی روم انتقاد را می گویم آقایان موضوع مملکت داری همه وقت نیست بلکه تمام ارکان و مملکت محتاج با اصلاحات است آقای نخست وزیر خلاصاً تمام مقررات بر خلاف آئین نامه مجلس شورای ملی که هر کس مخالف دولت حرف زد الزاماً

باید جواب او در برنامه گفته شود بیان مرا آقایان کان لم یکن گرفتند و جواب ندادند زیرا محتاج بودند باین که بروند و لایحه تنظیم کنند فوراً نمیخواستند جواب علمی مراد بدهند ، این ها است این جا فرمودند چرا آقایان حرف میزنید الان بلند شوید برویم توی نخست وزیری تمام کارها را همان جا اصلاح کنیم بنده از آن روزی که ایشان این رویه را اتخاذ فرمودند اعتکاف فرمودند به طور سینا تشریف بردند در این اطاق برخلاف اصول پارلمانی که انتظام مجلس شورای ملی در این محل بهم خورده این جا نشسته اند بنده که ایشان را ملاقات نکردم خوب من اصلاحات کارهای حوزه انتخابی را از کی بخوام وزارت بیچاره هم تکلیف خودشان را ببینند آنجا بکنند ناچاریم این حرفها را بایتم این جا بزیم این مقدمه را بدهم و امیدوارم مسافرتی که رفتم نمایندگان معترزم بوجدانتان به وجدان بآنچه که متقدم و با آنچه متقدم بخدائی که ما را خلق کرده وضعیت جنگل ما را اواردار میکند باین که اگر سکوت کنیم معصیت کبیره کرده ایم و یکی از محرمات اولیه امر تنکب شده ایم آقایان بخدا ایران دارد از درخت تهی میشود يك عهده قاجاری (فراموشی - صبوح است) یولی ویول خور افتادند باینکه بدهم زمامورین بجان این جنگلها بخدا تمام این مملکت دارد از درخت خالی میشود آقایان فکری کنید برای وجدانتان برای رضای خاطر مو کلینتان برای رضای ملت ایران این اداره را منی کنید الان طرحی نوشته ام خواهش کردم از جناب آقای عامری از نقطه نظر انتطابق لایحه خوان کبیت ، بدانند بفهمند این دستورات این افکار همه را متوجه کرده من خواستم از گرگان که بر گشتم بعضی از حرفها را بزعم ولی چون می بینم دارد اشرار کشف می شود حقایق دارد بغودی خود بیرون می آید چرا زحمت بکشم من که روز اول گفتم و میدانستم دولت انشاالله اولاً این جمله را عرض کنم این سفسطه این هوچگری این مظالم را باید کنار گذارد که هر کس بیاید از نظر مملکت خواهی از نظر مصالح مملکت از نظر انتقادی از نظر اخلاقی فکری بکنند و بیاید این جا بگوید اگر موافق با بعضی افکار نباشد فوراً متهم بشود که این نوکر انگلیس است یا متماثل بغیر است آن روزی که من بر علیه کیانی غاصب و سیاست مرعوز حرف زدم دیگران در بستر استراحت فتوده بودند بلی من از این اقتراف از میدان در نمی روم انتقاد را می گویم آقایان موضوع مملکت داری همه وقت نیست بلکه تمام ارکان و مملکت محتاج با اصلاحات است آقای نخست وزیر خلاصاً تمام مقررات بر خلاف آئین نامه مجلس شورای ملی که هر کس مخالف دولت حرف زد الزاماً

نیستوانه ببرد آنوقت شانزده هزار متر مکعب و ۱۲ هزار متر کوب ، هشت هزار متر کوب میبرند ، آخر این چه مملکتی است کی باید داده است آقایان گفته اند توی این اطاق خفته اند بنده باید بزرگ جانی حرف بزنم (اردلان) - به وزیر کشاورزی (فرماید) (فقه زاده) - جنگل را آتش زدند برای این که دزدیشان منجر نشود اجازه فرمائید آنها بلا تکلیف مانده اند بنده گفتم يك روزی معلوم میشود که من چه گفتم بنده عرض کردم موضوع نفت موضوع ملت ایران است شخص آقای نخست وزیر یکی از افراد این ملت است موضوع نفت مورد علاقه تمام ایرانیان است (صبح است) هیچ ایرانی نیست که در این کار بسه او نسبت بسی شرافتمندی داده شود این حرفها را باید از اشخاص گرفت اما ناتوانی شخصی غیر از خجاست است بنده آن روز هم عرض کردم ایشان مرد بسیار خوبی هستند و وکیل خوبی می توانستند باشند ولی رئیس الوزرای خیلی بد هستند (فراموشی - مثل کی نیستند) یعنی آن رئیس الوزرائی که من میخوانم اهل عمل میخوانم (فراموشی - معرفی کنید) باین وجهها من از میدان در نمیروم (اردلان) این صحبتها هیچ صلاح نیست بلی این حرفها را بنده میدانم ، امسال آقایان شهرستان کرگان ۲۴ روز باران نبارید ما زنده انان هم همینطور شده مولی کمتر قسمت جغرافی و قسمتی از ترا که معصولش سوخت از زمین رفت زبان جبران ناپذیری وارد آمد این که من میزانش را معین نمیکنم برای این است که ایجاد وحشت نکرده باشم مردم آن خطه دچار خسارت شده اند بعد از مدتی در بستم اردیبهشت يك سبلی آمد بارانی آمد ، سبلی که نظیر آن را گرگان ندیده بودند و هشت درصد قنوت آن خطه کلا خوابیده در این موقع بینه کاری توتونکاری مردم دچار آفت بی آبی و ویریش قنوت و یا خرابکاری قنوت شده اند يك طرف میزنی چون بنده وزیر راهائی را بکنفر آدم بسیار خوبی میدانم این نکته ای که اینجا عرض می کنم هیچ مربوط با ایشان نیست چون ایشان دستشان بسته است مثلاً میزنی یکسختی که درست عمل است در این گونه موارد بضرر مردم بیچاره تمام میشود خواستم از نمایندگان معترزم مقام ریاست مجلس استدعا کنم در این قضیه بخصوص وزارت دارائی را اشاره کنند مأمورینی را بفرستند که اصول زراعت و آبیاری آشنا باشد که يك تجدید نظری بکنند بلکه مردم از این وضعیت میزنی خلاص بشوند دلم میخواست که آقای اردلان يك جمله گوش کنند (اردلان) - بنده گوش میکنم) در قوانینی که ما وضع کردیم

روایا را معاف کردیم الان آن مالباثی که برای يك ده يك قریه يك فصبه که میبایست تقسیم بشود بین هشتاد زارع حالا چسبیده اند بدو نفر مالک بی یا آنها قادر نیستند اگر تمام قسمت سهم ملکشان را هم بفروشند این مالباث را بدهند قادر نیستند از این جهت ایجاب می کند ما که نمیخواهیم مالک را از بین ببریم ما که نمیخواهیم بزراع تعدی بشود بنده عرض می کنم که نحوه آبیاری و نحوه بی آبی شهرستان کرگان ملازمه پیدا کرده که در میزنی آنجا تجدید نظر بشود و امسال میزنی مردم را بجهان اندازه ای که میسر است انجام فرمائید این يك موضوع (اردلان) - آقای شوشتری قانون خیلی روشنی دارد قانون املاک مزروعی خیلی روشن است) يك موضوع دیگر هم کرد د م ت و مبارزه با مالاربا است پارسال حسن اثر بخشید ولی امسال میدانم که چه وضعی شده است که هر چه میگویند همه اش حرف است اینهم باید س می شود و تذکر داده بشود بنده میدانم که اینکار سکی باید بشود (فراموشی - تهیه شده است) خیلی تشکر می کنم . آقای عبدالقادر آزاد نماینده محترم و دوست بنده دو سؤال از شخص آقای نخست وزیر کرده اند چون امروز وقت گرفته شده بود و ایشان زیر سبب بنده امر فرمودند از نظر امتثال امر دو سؤال ایشان را در مجلس قرائت کنم و تقدیم مقام ریاست کنم بنده هم نظر آقای عبدالقادر آزاد نماینده محترم را که درخواست فرموده اند عیناً اینجا میخوانم و به ریاض خودم خانه میدهم

سؤال از آقای نخست وزیر با اینکه یکماه از تاریخ قانون ملی شدن صنعت نفت میگذرد چرا تا باین قانون خلع ید را اجرا نفرموده اید.

شرکت سابق نفت مقداری اداره و مؤسسه و شعبات فروش بترتیب و نفت در تهران دارد که روی تمام آنها کلمه معنوس شرکت نفت انگلیس و ایران نوشته شده است علت اینکه در مدت یکماه شما این مؤسسات و ادارات و شعبات را از شرکت سابق خلع ید نکرده و بجای کلمه شرکت نفت انگلیس و ایران روی این مؤسسات کلمه شرکت ملی نفت ایران را نصب نکرده اید چیست ؟

عبدالقدیر آزاد سؤال از آقای نخست وزیر جناب عالی مکرر در پشت تریبون ساده و گلشنیان را بجرم بستن قرار داد نفت و گلشنیان آیا نسبت به تنظیم آن قرار داد تاجه اندازه تأثیر داشته و مؤثر خائ و قابل مجازات معرفی می کردید مدتیست شما نخست وزیر و رئیس قوم مجریه مستعدت اینکه تا باینکه این دونفر را تسلیم

ممکنه نکرده و با لاف آنها را از پشت سفارت کبری و استانداری معزول نکرده اید چیست ؟

جرائمی که درباره بستن قرارداد نفت با این دونفر نسبت میدادید (امامی اهری - قرار داد بستند مذاکراتی کرده بودند گناهی نکردند) معتقدات قلبی شما بود یا غیر . اگر عقیده داشتید این دونفر خیانت کرده اند چرا آنها را به پیشگاه عدالت تسلیم نمی کنید اگر معتقدات قلبی شما نبود چرا ملت ایران را اغوی و افقال کردید ؟

عبدالقدیر آزاد رئیس - آقای حاذقی (هدای از نمایندگان از مجلس خارج میشوند) آقایان بیرون نروید که از اکثریت می افتد

نبوی - برای همین بیرون میروند که از اکثریت بیفتد

حاذقی - در هفته گذشته مسافرتی برای من پیش آمد که بفارس رفتم و در آنجا با مردم تماس گرفته شد و مطالبی بود ایجاب می کرد باستحضار مجلس شورای ملی رسانیده بشود موضوع اول اجرای قانون ملی کردن صنعت نفت در ایران بود که خواستم عرض کنم مردم فارس دسته های مفصلی تشکیل داده اند مردم تجمیع کرده اند همه ما متفق الرأی و متفق القول نسبت باین موضوع نسبت بدولت و مجلس شورای ملی و مجلس سنا در این حالی که اظهار اتحاد می کنند و اتفاق نظر دارند این وحدتشان را تا انجام قانون اسلام کردند و آنچه هم که تا حالا از طرف دولت انجام گرفته آنرا توأم با کمال منانت و روح وطن پرستی و صلاح اندیشی مملکت تشخیص داده بودند و امیدوار بوده هستند که این امر همین طور با منانت و صلاح - اندیشی و با قدم ثابت واستقامت رأی جریان خودش را طی بکند و نتیجه مطلوب برسد مردم فارس نسبت بزمامداری آقای د کتر مصدق بی اندازه خوشبین بودند و ایشان را برای اجرای این قانون از هر جهه شایسته و متناسب میدانستند و در حسن نیت ایشان هیچگونه تردیدی نداشتند و همین طوری که عرض کردم مرا موظف نمودند که در پیشگاه مجلس شورای ملی این علاقه شان را نشان بدهم همچنین مردم فارس راجع آقای گلشنیان که آقای عبدالقادر آزاد همکار محترم سؤالی فرمودند آنها بدون هیچگونه توجهی که آقای گلشنیان در دوره وزارت دارائی خودشان آیا نسبت به تنظیم آن قرار داد تاجه اندازه تأثیر داشته و مؤثر بوده اند یا نبوده اند ولی با استانداری ایشان در فارس بی اندازه موافق بودند

وراضی بودند زیرا که ایشان بتمام معنی بافکار مردم توجه داشته و دستورات دولت را آنجا اجرا می کنند (آزاد) خیلی آدم نایاب کی است) ما موخلف هستیم نظر مو کلینان را بگوئیم و بعلاوه ایشان جرمی مرتکب نشده اند يك چیزی بمجلس پیشنهاد کردند مجلس هم آنرا تصویب نکرد بنا بر این اگر نیت گناهی داشته باشد از نظر قضائی جرمی نیست چون تعقیق پیدا نکرده ولو کسی هم نیت جرم داشته باشد آقای دکتر هدایتی اینطور نیست؟ در حالیکه اینطور نبوده (شوشتری - استهزامی است) بگذریم مطلب دیگر راجع بیمارزه با ملخ در فارس مأمورین حد اکثر مجاهدت را کرده بودند منتهی چیزی که بود هنوز کار آنها تمام نشده و هوا بیما را احضار کرده بودند بهتر در حالی که يك قسمت از مأمورین مبارزه با ملخ هستند و ملخ هم هست و ضرورت دارد همانطوری که آقای وزیر کشاورزی در جلسه اسبق اینجا قول دادند و سبیل کافی در اختیار سازمان دفع ملخ بگذارند که کارشان خاتمه پیدا کنند (شوشتری - اعتبارش هم تصویب شده) اعتبارشان تصویب شده است بایستی کاری بشود که محصول صیفی از دست برده مصون بماند زیرا آن قسمت هائی که جای ملخ های دریائی بود میگفتند تا ه امروز دیگر در مناطق سرد سیر فارس مثل اصطهبانات دو مرتبه بروز میکنند اگر جلو گیری نشود صدمه میسرانند موضوع دیگر مسئله کارهای امرائی فارس بود که خواستم عرض کنم از سال گذشته باین طرف کوچکترین قدم صهرانی در فارس برداشته نشده است و تمام اختیاراتی که بتصویب رسیده فقط در حدود متین بوده و روی کاغذ بوده چنانکه صبح هم خدمت آقای صدر زاده عرض کردم تمام جاهائی که کارهای نیمه تمام داشته هنوز باقی مانده مطالبات سال گذشته همانطور باقی است و وضع آنها هم بی نهایت و خیم بود و حتی یکی از مقاطعه کارانی که من می شناختم در حدود ۵۰۰ و ۶۰۰ هزار تومان بدهکار بود و روی فشارهای طلبکارهای دست دوم سخته کرد و مرد و يك هائلی را هم بجای گذاشت خواستم از جناب آقای وزیر کشور خواهش کنم چنانچه تلگرافی هم بآقای وزیر دارائی مخابره شد قیر از حقوق افراد اجازه فرمائید در حدود بودجه مصوبه مجلس امرائی در نظر گرفته شده برسانید که بدهکار هایبمند که کارهای امرائی آنجا دو مرتبه شروع شود (ناظر زاده - آقای حاذقی هم جای مملکت) البته باید همه جا داده شود من مال فارس را دیدم که مربوط بسال گذشته بود که هنوز نفرستاده اند مسئله دیگر موضوع نواقص فرهنگی فارس بود

که مردم آنجا شکایتها می داشتند که بکار های فرهنگی آنجا رسیدگی نشده و گزارشی در این قست بوزارت فرهنگ فرستاده اند و توقع میروند آقای وزیر فرهنگ توجه کنند و در صدر رفع نواقص امور فرهنگی فارس بر آیند که در سال تحصیلی آتی اوضاع فرهنگی آنجا بر روی اصول و تعلیم و تربیت اداره بشود موضوع دیگر روی سخن با جناب آقای وزیر کشور است مسئله کارخانه های شیراز بود شیراز هم میخواهد عرض کنم که بطور کلی عموم طبقات مخصوصاً کارگرا با یک نظم و ترتیب مشغول کارشان بودند و نمیخواستند در حال حاضر یک مشکلی برای مملکت تولید کنند اما جناب آقای وزیر کشور توجه بفرمایند باصفهان که آمدیم دیدم وضع آنجا بسیار متشنج است و جناب آقای استاندار آنجا خواهش کردند از من که در مجلس شورای ملی باستحضار آقای وزیر کشور برسانم که وضع آنجا احتیاج به یک توجه خاصی دارد و گزارشات متعددی هم عرض کرده اند و توقع دارند که توجه بشود تا وضع کارخانجات اصفهان بیک صورت مشکلی در نیاید ایشان میفرمودند علاوه بر این که دوسه کارخانه تعطیل است در سایر کارخانه ها هم الان وضع بسیار متشنج است و لازم است دولت یک سیاست روشنی در باب شکایات کارگران و کار فرمایان اجرا کند و این وضع آشفته اصفهان را تبدیل بیک وضع منطقی بکند و یک طوری بشود که هم کارگر بروق قانون کارش را بگیرد و هم این که کارفرما وظایفی که دارد بآن عمل بکند که کارخانجات تهدید بتمتع نشود (شوشری) آنها پیشنهاد داده اند دولت باید قانون را اجرا بکند فقط قانونی که دولت مجریش مسدود در صد اجراء بکند و آنکسی که آنجا هست باید مجری قانون باشد هر کسی تعطیل کرد خواه کارگر خواه کارفرما او را تحت تعقیب قرار بدهد تا این که یک طرفی نباشد همانطور که وقتی کارفرما میخواهد کارخانه خودش را تعطیل کند بایستی جلوگیری بشود بعضی از کارخانه ها کار میگردند ولی کارگرا افسانهای می کردند که کارخانه را تعطیل و متشنج کنند اینطور نباید باشد دولت باید خودش مجری قانون باشد و رعایت مصالح مالی مملکت را بنامد نسبت بشام افراد نه بیک طبقه معین کارگر و کارفرما باید در پناه قانون در یک رویف قرار بگیرند عرض آخر هم خواستم عرض آقایان محترم برسانم این است که از ۸ ماه پان طرف در وزارت امور خارجه کمیسیون تشکیل بود برای پیش بینی های لازم جلو گیری از آن مسایلی

که در مسافرت حجاج بیت الله الحرام در سال گذشته پیدا شده بود و بعد از آقایان نمایندگان معترض چه در مجلس سنا و چه در مجلس شورای ملی نظر دولت را متوجه کردند که این کیفیت قابل تحمل نیست که یک عده ای بنام حجاج بیت الله برای انجام فرایض دینی بروند و هیچگونه مراقبتی دو باره آنها نشود آنها همه ناراحت و زحمت دیده و احیاناً دچار انواع شداید و ناملایمات در این مسافرت بشوند و ناراحت بروند و برگردند و شکایات آنها هم مورد توجه بود برای این کار کمیونی تشکیل شد تمام جهات کار معین شد و یک آیین نامه ای برای این کار تنظیم شد که تمام جهات دینی و مذهبی و در عین حال مصالحت راجع به سیاست مملکت وغیره که همه بوقع خودش رعایت بشود و قبل از اینکه ایام حج برسد که با مجله و سرعت عده ای بروند بدون اینکه جای آنها معین باشد ، مکان آنها معین باشد و کیفیت برنامه توقف آنها معین باشد چهار یک ناملایمات که میشوند و بر می گردند از این وضع جلو گیری بعمل آید.

این کمیسیون از تجارب تمام اشخاصی که مشرف شده بودند بزیارت بیت الله و همچنین از گزارشهایی که از مأمورین سیاسی ایران از خارجه آمده بود استفاده کرد نشست بررسی کرد و یک برنامه جامع و روشنی برای این کار برای انجام فریضه حج تنظیم کرد و بدولت داد حالا دیگر تصویب و اجرا بشود و این وضع است خواستم عرض کنم که الان وقت انجام این کار است یعنی این کمیسیون پیش بینی کرده است که از ۱۰ ماه رمضان هر سال تا ۱۰ شوال بمدهای که از هر حوزه شهرستانها و اغلب هستند بیک کمیسیون محلی که معتدل محل هم هست مأمورین دولت هم هستند مراجعه بکنند این کمیسیون استطاعت مالی وضعی آنها را تشخیص بدهد و بآنها یک پروانه بدهد شهرداری محلی برای آنها گذرنامه صادر کند عده آنها را بیکجا بوقت حج مانده یعنی تا ۱۰ دقیقه تلگرافی بر سر کز اطلاع بدهد و این عده را وزارت امور خارجه سفارت دولت شاهنشاهی در حجاز اطلاع بدهد که فکر جای آنها و چادر برای ایامی که در منا و عرفات هستند و همچنین فکر وسایل در خاک حجاز از قبیل اتوبیل و هواپیما و مطوف وغیره در موقعی بکنند که وضعیت آنها معین باشد تا این که این مشکلات هر سال تجدید نشود همین طوری که عرض کردم این کمیسیون گزارش را تمام کرد و گزارشی بدولت داد ولی تصویب یا عدم تصویب بموده دولت است همینطور عرض میکنم که اگر بوقع دولت اقدام نکنند و باز مثل سال گذشته این عمل تکرار شود حق اعتراض بدولت برای نمایندگان باقی خواهد بود

(۳) بقیه شور اول عهدنامه مودت بین کشور شاهنشاهی ایران و کشورهای اردن

رئیس - وارد دستور میشود دستور بقیه مذاکره در عهد نامه مودت با کشور هاشمی اردن است آقای کشاورز صدر پیشنهادی در جلسه گذشته کرده بودند حالا بیاناتی دارند بفرمایند.

کشاورز صدر - نظر آقایان محترم هست که بنده در خصوص پیشنهادی که کردم که قرارداد مودت کشور هاشمی اردن و ایران مسکوت بماند و علت را هم توضیح دادم بمناسبت آن خبری بود که از قول اعلیحضرت پادشاه اردن انتشار داده بودند و بعد خود ایشان تکذیب کردند بنده خواستم اینجا یک توضیح مختصری بعمم بعد هم چون منظور بنده عملی شده است پیشنهاد را پس میگیرم و آن این است که بنده در اعلامیه دیدم مثل این است استنباط کرده بودند که بنده در ضمن توضیحاتم و یا نماینده دیگری راجع به خانواده شریف قصد امانت و تحقیری در وقت در صورتیکه مطلقاً چنین نظری نبوده است و مطلب اگر عنوان شد اینجا مقصود حفظ استقلال و تمام ارضی کشور اردن و آزادی کشور اردن بوده است ما همه طالب هستیم که کشورهای اسلامی مستقل باشند و مثل خود ایران که الان این نهضت پیدا شده است آن ها هم بتوانند خود شان حفظ حقوقشان را بکنند که همانطوری که در پایان فرمایش خودم عرض کردم و در اینجا هم اشاره کردم که اگر اعلیحضرت پادشاه اردن و دولت هاشمی اردن توضیح بدهند که ما پشتیبان دولت ایران در امر ملی شدن صنعت نفت هستیم و با ما همدردی کنند (آشتیانی زاده - چه تأثیری دارد) بنده به آنها کمال احترام را میگذارم ، اظهار علاقه میکنم ، بنده در خانه اظهار تشکر میکنم که پادشاه هاشمی نماینده ایران را در خاک خودش خواسته است و همدردی و علاقمندی خودش را نسبت بدولت ما نشان داده است . قطع ید» شرکت غاصب نفت را خواسته است.

آشتیانی زاده - پنج دقیقه تنفس بدهید.

رئیس - ملت ایران با تمام ملت مخصوصاً ملل هم کیش خود روابط حسنه دارد و اگر اینجا بیاناتی شد همانطور که آقای کشاورز صدر خودشان توضیح دادند در وقتند حجاز را تصرف کردند و پس های شریف حسین را در بعضی قسمتها حکومت دادند که مرحوم فیصل را در عراق حکومت دادند و این جناب ملک عبدالله را در شرق اردن حکومت دادند یعنی امارت دادند ، یک اصل کلی این است که حکومتها باید بموجب از طرف ملتها باشند و از میان ملت و جمعیتم یک دسته ای باید برای اداره امور آنها بعنوان حکومت انتخاب شوند و بموجب باشند سیاست شوم انگلیس در شرق عکس این را عمل کرد همیشه حکومتهایی را تحصیل بلبل کرد در عراق بلکه عراقی را

ایران است (صحیح است) ولی چند چیز را باید در نظر گرفت ، قسمت اولش بودجه است باید ببینیم در مملکت اردن آنجا اصلاً انباشی داریم ، تجارتی داریم؟ کاری داریم؟ که بایتم یک دستگاه سفارتی در جایی تأسیس کنیم که فقط سهصد چهار صد هزار نفر از اهراب در آنجا زندگی می کنند من راجع به وضعیت وزارت امور خارجه خودمان معتمد گه باید تجدید نظری در اساس بودجه آنجا بشود و در ممالکی که ما اتباع و احتیاجات زیادی در آنها داریم این تشکیلات هر بیض و طولی برای اینکه یک عده ای بروند آنجا و بچرخند و هیچ کاری نداشته باشد هیچ تناسب ندارد (صحیح است) خاصه که یک مضاری هم عملی کردند که یک نفری شنیدم حقوق بگیرند و بفسلطن مأمور شد که راه میروند آنجا (شوشری - چه عنوانی دارد) من هم اطلاعی ندارم باید از وزارت امور خارجه بیرسوم نمیدانم نوشت چیست ، یک وضعیتی ممالک اسلامی قبل از جنگ بین المللی اول داشت که امپراطوری عثمانی باقی و برقرار بود و مقام خلافتی در روی زمین وجود داشت و ممالک اسلامی نسبت بآن مقام احترامی قائل بودند و بدست انگلستان و متعین او آن حکومت متلاشی شد نسبت بقسمت عربی وعده دادند به شریف حسین که پدر ملک عبدالله باشد امپراطوری عرب را بیاورند که او هم خیانت بکند بمقام خلافت او هم این کار را کرد بنفع انگلستان هم بود و پشور امپراطوری اسلامی و بنام خلافت قیام کرد پس از این که مملکت اسلامی که تحت نظر امپراطوری عثمانی اداره میشد متلاشی شد آن دولتی که بآنها وعده امپراطوری عرب را داده بود دروغ گفته بود مثل جاهای دیگر میگویند و وعدههایی که میدهند وفا میکنند نسبت بشریف حسین هم وفا نکردند و امپراطوری عرب را که بار وعده دادند انجام ندادند ولی او خیانت خودش را کرد بهمالم اسلام پس از جنگ چون جماعتی از نجد قیام کردند عبدالعزیز پادشاه سعودی رفتند حجاز را تصرف کردند و پس های شریف حسین را در بعضی قسمتها حکومت دادند که مرحوم فیصل را در عراق حکومت دادند و این جناب ملک عبدالله را در شرق اردن حکومت دادند یعنی امارت دادند ، یک اصل کلی این است که حکومتها باید بموجب از طرف ملتها باشند و از میان ملت و جمعیتم یک دسته ای باید برای اداره امور آنها بعنوان حکومت انتخاب شوند و بموجب باشند سیاست شوم انگلیس در شرق عکس این را عمل کرد همیشه حکومتهایی را تحصیل بلبل کرد در عراق بلکه عراقی را

نیاروده ولی خوشبختانه امیر فیصل در عراق یک مرد خوبی بوده است و با عراقیها سازش کرد و برادران عراقی مهمانم نمیدارند فدهمائی برای آزادی خودشان بر می دارند و پسر آن برای آزادی و استقلال بیشتر کوشش کرد بدبخت گذشته شد این ها زحمتهایی بود که از امپراطوری های غربی نسبت بممالک اسلامی وارد شد و اشخاص راجه نام حکومت تحصیل کردند بلبل شرقی بلبل اسلامی منجمه به شرق اردن من آرزو دارم تمام ممالک عربی دارای یک خانه ای باشند و یک وحدتی که بین آنها هست وحدت اسلامی ، آنها با هم متحد و متفق دست مرکز های فساد و تخم فساد که خارجیه در آن ممالک کاشته اند آنها را کوتاه کنند فاسطین باشند و یک وحدتی که بین آنها هست وحدت رانجات بدهند از این بدبختی که برایش پیش آمده است و اشخاصی که آلت بی اراده اجنبی ها هستند آنها را براند و ما هم روابط دوستی و مودت با آنها داشته باشیم ما قرار داد مودت با تمام ملل اسلامی با تمام بشر میخواهیم داشته باشیم ولی بشرطها و شروطها که این حکومتها میبوت از طرف ملتها باشند تا این که یک شخصی را تحصیل بکنند یا در آن مجلس آنجا را برای امر بودجه ای منحل کنند و آراه ۴۰۰۰۳۰۰ هزار نفر ملت اردن را زیر پا بگذارند برای خاطر منافع اربابهای خودشان (احسن است) امروزه رویه دیگری پیش گرفته اند کیسولهای دوست میکنند که این کیسولها توبیش یک سومی است اگر رفتید باردن می بینید یک انگلیسی هست که چیزی کمال هم دارد مرغ نمیدانم چهچی باشد است ، کلاب باشد است نسبانم حقیقت دارد یا خبر اسم حکومت با او است من حاضر نیستم با او کسانی که در ورا هستند ملت ایران قرارداد منقذ بکنند و یا کسانی که مثل آنها هستند باملت ایران قرارداد مودت داشته باشند

رئیس - آقای شوشری بفرمائید

شوشری - فرمایشات جناب آقای حائری زاده یک فرمایشات اصولی بود ولی با جریان سیاست امروزه و بانحوه عملی که دولت ملت ایران منظور اوست و وحدت کلمه اسلامی که در تمام برادران مسلمان ما در هر نقطه ای از نقاط عالم موجود است اینجا کرده که ما قدری در بیان و سخن آنها را که در قلمبان است و تصوری کنیم صحیح است و شاید اشتباه کرده باشیم این ها را در مجلس شورای ملی بطور جدی عرضه نداریم که شاید خدای ناخواسته بعضی از ادران مسلمان ما کدورت پیدا کند همین عملی که دیروز از طرف وزارت امور خارجه انجام شد و بیانی که ملک عبدالله پادشاه ماوراه اردن اظهار کرده و مأمور رسمی ایران را خواسته همین دلیل است بر این که ما باید حسن نیت

تمام مسلمانان را قائل باشیم و همان حسن نیت را متقابلاً نسبت بآنها عمل کنیم برای اینکه مجلس شورای ملی ، مجلسین ایران غیر از وحدت کلمه ملل اسلامی و ملل شرقی هیچ منظوری ندارد اگر بیاناتی بنوع گاه آمیز گاهی تذکره داده میشود گاه برادری است از برادر دیگر نه اینکه خدای ناخواسته ما بخواهیم مداخله در امر حکومت یک دولت مستقلی بکنیم و با آنکه تلویحاً و تصریحاً اجازه بدهیم آنها یشتبانی از یک فکری از ما بکنند که یک نحوه مداخله ناقصی بشود بناء علی هذا فرمایشات جناب آقای حائری زاده فرمایشات است اصولی ولی امیدوارم که راجع بکشور هاشمی اردن تطبیق نکنند و آنها بنام معنی آن فکر اساسی مسلمین که آزادی از قید اسارت و دست مرزوست نصب ایشان باشد

رئیس - آقای وزیر امور خارجه بفرمائید

وزیر امور خارجه - آنروز بنده اینجا چند کلمه ای عرض کردم بعد که بوزارت خارجه رفتم تلگرافی از وزیر مختار ایران در کشور هاشمی اردن رسید که میگفت اعلیحضرت ملک عبدالله ایشان را خواسته اند و با حضور نخست وزیر و وزیر خارجه خودشان توضیحات مفصلی راجع باحساساتی که نسبت بملت ایران دارند و نسبت بدولتی با ایران دارند داده اند و مخصوصاً صحبتهایی که بعنوان مصاحبه از قول ایشان در بیکی از آژانسهای خارجی منتشر شده است جداً تکذیب کرده اند این بود که بنده مخصوصاً این توضیحات را عرض کردم که روزنامه ها بنویسند که از افان عمومی متوجه باشد بلافاصله بعد از ظهر وزیر مختار دولت هاشمی اردن آمدند ببلاقات بنده و تمام مطالب را تکرار کرد و البته یک قدری هم اظهار تأثر کرد از صحبت هایی که شده بود بنده هم توضیحاتی دادم (یکی از نمایندگان - امروز جبران شد)

شوشری - فرمایشات جناب آقای حائری زاده یک فرمایشات اصولی بود ولی با جریان سیاست امروزه و بانحوه عملی که دولت ملت ایران منظور اوست و وحدت کلمه اسلامی که در تمام برادران مسلمان ما در هر نقطه ای از نقاط عالم موجود است اینجا کرده که ما قدری در بیان و سخن آنها را که در قلمبان است و تصوری کنیم صحیح است و شاید اشتباه کرده باشیم این ها را در مجلس شورای ملی بطور جدی عرضه نداریم که شاید خدای ناخواسته بعضی از ادران مسلمان ما کدورت پیدا کند همین عملی که دیروز از طرف وزارت امور خارجه انجام شد و بیانی که ملک عبدالله پادشاه ماوراه اردن اظهار کرده و مأمور رسمی ایران را خواسته همین دلیل است بر این که ما باید حسن نیت

هستند که لازم میدانند یک مستخدمی برای بعضی قسمتها از یک ممالک دیگری بیارند این ربطی اصلاً بوضوع ندارد باینجهت بنده میخواستم عرض کنم الان هم جناب آقای حائری زاده فرمودند که ما با شخص معینی عهدنامه نمی بندیم البته این مطالب صحیح است ما با مملکت عهدنامه می بندیم اینجا نوشته است مملکت ایران با مملکت هاشمی اردن عهدنامه می بندد ، امروز یک کسی در آن مملکت رئیس دولت است فرود کس دیگری خواهد بود مملکت با مملکت عهد نامه می بندد ، مملکت ایران با مملکت هاشمی اردن که هر دو مسلمان هستند عهد نامه می بندد و امیدوارم که این عهد نامه همیشه باقی بماند بر قرار بماند بنابراین بنده استدعا می کنم که این را آقایان اجازه بفرمایند برود بکمیسیون برای شور دوم و اگر کسی اصلاح عبارتی و نظری داشته باشد در آنجا مذاکره بشود (صحیح است)

رئیس همانطوریکه گفتم این عهدنامه چون شور اول است و کسی دیگر هم اجازه نخواست بایشتهاداتی که رسیده بکمیسیون فرستاده خواهد شد .

(۴) تعریفی تیمسار سر لشکر وثوق بعاونت وزارت جنگ

رئیس - آقای وزیر جنگ

وزیر جنگ - تیمسار سر لشکر وثوق را که از افسران تحصیل کرده و برجسته ارتش میباشند دست معاونت پارلمانی پیشگاه مجلس معرفی مینمایم (مبارک است مبارک است)

شوشری - مورد وثوقند آن

(۵) طرح و خاتمه مذاکره شور اول عهدنامه مودت بین ایران و ایتالیا

رئیس - عهدنامه مودت ایران و ایتالیا مطرح است . (شرح زیر قرائت شد)

لایحه مصوب دولت مجلس سنا مربوط بعهده نامه مودت بین ایران و ایتالیا دو کمیسیون خارجه با حضور آقایان وزیر و معاونت وزارت خارجه مطرح و عیناً تصویب و این جهت تأیید تقدیم مجلس شورای ملی میگردد و مقرر کمیسیون امور خارجه ناصر ذوالفقاری

رئیس - آقای فرهودی بفرمائید

فرهودی - عهدنامه ایسکه بنام عهدنامه مودت با کشور ایتالیا مطرح است بنظر بنده شایسته این است که در اطراف آن دقت و بحث نسبتاً کافی بعمل بیاید برای اینکه ما با ایتالیا از خیلی قدیم روابط داشته ایم حتی از دو هزار سال پیش ما با دولت و ملت ایتالیا روابط جامع الجبهاتی داشتیم این روابط گاهی دوستی بوده گاهی جنگ بوده گاهی صلح بوده گاهی قطع بوده گاهی وصل بوده در طی

این ۲ هزار سال روابط ایران و ایتالیا تحولات متعددی را بخودش دیده است امروز در خوزستان آثار و خاطرات خیلی زیادی از دوره باستانی هست اسم رم و ایتالیا در آن آثار برده میشود بنابراین این عهدنامه خیلی فرق دارد و بایدیم خیلی فرق داشته باشد با عهدنامه های دیگری که ما می بندیم . ما عهدنامه با ممالکی می بندیم که با جدیدالتاسیس هستند یا اینکه روابط ما با آنها روابط تازه است هر وقت دو ملت خواستند با هم عهدنامه ببندند باید مجموع روابط گذشته شان را در آن عهدنامه بخاطر بیاروند آنچه را که در گذشته موجبات تکذری فرام آورده است در این عهد نامه سعی نکنند که آن موجبات تکرار نشود ولی در این عهدنامه اینکه تهیه شده است با کشور ایتالیا بنظر بنده این ملاحظاتی رعایت نشده است یعنی یک عهدنامه خیلی ساده ای و مثل اینکه با یک کشور تازه ای یک عهد نامه ای می بندیم دوسه ماده خیلی معمولی در این جا هست و بالمره غفلت شده است از آن همه روابط دیرینه ای که ما با این ملت و این دولت داشته ایم مقدمه بنده می خواهم ببینم ما که با دولت ایتالیا روابط دو هزار ساله داشته ایم و حالا هم داریم و عهدنامه های مودت متعددی در دوره جدید با دولت ایتالیا بسته ایم چه قبل از مشروطیت و چه بعد از مشروطیت و حتی بعد از الغاء کابینتولاسیون چه شده است که آن عهدنامه ها کنار گذاشته شده و فراموش شده و یک عهد نامه تازه ای که خیلی مختصر است بمجلس پیشنهاد شده است تصوری کنم این تجدید روابط یعنی فراموش شدن عهد سابق و آوردن عهدنامه جدید مربوط باشد بآثار جنگ دوم در جنگ بین المللی دوم ما وارد یک مضامنه و جنگی شدیم که گویا یک طرفش ایتالیا بود و بنابر این طبیعی است که روابط قطع شده است و حالاً که عهدنامه جدیدی پیشنهاد کرده اند قطعاً معنایش این است که آن عهد قطع شده را دو مرتبه میخواهند پیوند بدهند ولی این کافی نیست یعنی در این عهد نامه تصفیه مطالب گذشته معلوم نشده است چون وقتی بین دو ملت و دولت روابط جنگی بود و روابطشان قطع شده و بعد دو مرتبه خواسته اند تجدید کنند این یک مسئله متفله که در طی جنگ پیش آمده بطور کلی ایجاد میکند این مسائل در تجدید روابط تصفیه بشود یا لا اقل قرار تصفیه اش داده بشود یا در عهد جدید یک مرجعی بیک کمیسیون ، جایی ، محلی معین بشود برای تصفیه آن مسائل در اینجا درست مثل اینست که دولت ایتالیا یک دولت جدید الولاده است و دولت جدید التاسیس است

و ما می خواهیم با او ایجاد روابط بکنیم بکلی آن مسائل سابق و آنچه که باید بنام تصفیه قطعه روابط در اینجا اشاره شده باشد و دلیلی بر آن تصفیه ذکر شده باشد بکلی مسکوت مانده است و بنظر بنده این مطلب یکی از نواقص عمده این عهد نامه است مساله دیگر اینکه ما و ایتالیا که دومر گزندان قدیم بودیم یعنی تمدن قدیم دومر گز نورانی داشت یکی رم یکی ایران طبیعی است که هم در رم آثار باستانی بسیاری است در ایتالیا آثار باستانی بسیار است که قطعاً در آن آثار باستانی خاطر از روابط با ایران منعکس است و هم در ایران آثار باستانی بسیار است - اینجا در ماده سوم میگوید نظر باینکه طرفین معظمین متعاهدین معتقد هستند که معرفت متقابل باحوال یکدیگر بهترین عامل اساسی و لازم برای حسن تفاهم بین ملل می باشد موافقت دارند نهایت سعی را برای توسعه روابط فرهنگی بین دو کشور مبذول دارند و با اعتقاد باصل فوق طرفین متعهد میشوند کلیه تدابیری را که بمنظور تسهیل مبادلات متقابل فرهنگی و علمی و هنری باید اتخاذ گردد بررسی نمایند.

اگر معین بشود و ذکر شود آنوقت طرفین اعتراض میکنند از آن احوال و عهد نامه یا برجا خواهد بود بنابراین بطور کلی نظر بنده این است که در این عهد نامه رعایت کامل روابط تاریخی و روابط اقتصادی که ما بادولت ایتالیا داشته ایم و تحولات بسیار که در طی قرون و اعصار پیدا شده نگردیده است و بسیاری از مسائل که می بایستی ذکر بشود در اینجا مسکوت گذاشته شده است و حق این است که آن مسائل ذکر بشود.

رئیس - آقای کهد

بعضی از نمایندگان - نیستند آقای کهد

رئیس - دیگر کسی اجازه نخواست است شور اول عهد نامه است و پیشنهادی هم نرسیده است برای شور دوم بکمیسیون فرستاده میشود.

(۶- مذاکره در دستور گذاردن لایحه تکمیل کار

افراد شهربانی)

رئیس - پیشنهادی رسیده است که لایحه راجع به تکمیل کار افراد شهربانی در درجه اول در دستور قرار گیرد قرائت میشود.

(شرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنیم که لایحه مربوط به افراد شهربانی کل کشور که استفاده شده اند در درجه اول جزء دستور قرار گیرد و باید دو فوریت و فی المجلس مطرح و مورد تصویب قرار گیرد.

کشاورز صدر - ملک مدنی - ابریشکار

مکی - ظفری - مغیر فرمند

بعضی از نمایندگان - خود لایحه

رئیس - خود لایحه هم قرائت می شود

(شرح زیر قرائت شد)

ماده واحده - به وزارت کشور اجازه داده میشود که برای تکمیل کار افراد وردیف افراد شهربانی در حدود اختیارات مربوطه از مسئولین خدمت وظیفه طبق مقررات قانون استخدام افراد وردیف افراد شهربانی مصوب ۱۴ مهر ۱۳۰۹ عهده لازم که سن آنها کمتر از ۱۹ و زیادت از ۳۴ سال نباشد استخدام نماید و نظر باینکه افراد وردیف افراد مزدبورد در شهربانی کل کشور خدمات و تعلیمات مربوطه نظامی را فرا میگیرند در صورتی که بیش از پنجاه سال در شهربانی خدمت نمایند و دو سال خدمت آنان بجز خدمت زیر پرچم محسوب و اداره گواهی شهربانی کل کشور برای آنان برک خاتمه خدمت تحت السلاح صادر و تسلیم

درد و شهربانی کل نیز مجاز است افراد وردیف افرادی که بجهت وصل اداری فاقد صلاحیت برای ادامه خدمت در شهربانی تشخیص میشوند از خدمت شهربانی برکنار نماید.

تصوره - به وزارت دارائی اجازه داده میشود حقوق و مزایای افراد وردیف افراد شهربانی که بموجب این قانون برای خدمت در شهربانی قبل از تصویب بودجه سال ۱۳۲۹ استخدام میشوند در حدود اعتبار مصوب در کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی پرداخت نماید - وزارت کشور و وزارت جنگ مأمور اجرای این قانون و تنظیم آئین نامه مربوطه خواهند بود.

بعضی از نمایندگان - با مضاع

رئیس - این لایحه مال دولت سابق است. این دولت هم قبول کرده است. آقای ملک مدنی فرمائید

ملک مدنی - عرض کنم این لایحه بنظر بنده یکی از اوضاع بسیار خوب است دلیلش هم این است که آقایان توجه دارند در تمام دنیا سعی میکنند افراد شهربانی یعنی پلیس با سبب از اخصاص نجیب و شرافتمند انتخاب شوند برای اینکه مقامات تمام امور بدست آنها انجام میشود - هر پرونده بدست پلیس و بدست پاسبان است همینطور امنیت و آسایش مردم شهرستان ها را آنها باید تامین بکنند این لایحه حکایت از این معنی میکند و دو سال نظام وظیفه راجعه خدمت آنها حساب بکنند - یک افرادی که تحصیلات متوسطه را دارند حاضر هستند بروند در کار شهربانی قبول خدمت بکنند و انجام وظیفه کنند روی همین لایحه تقدیمی دولت هم بطوریکه شنیدم يك عده استخدام کرده اند که حقوق آنها تاکنون پرداخت نشده است و آنها الان در در کار استخدام شهربانی مشغول انجام وظیفه هستند علت اینکه پیشنهاد کرده ام دو فوریت باشد برای این است که تکلیف آنها معلوم بشود يك مشت مردمی هستند آمده اند در شهربانی انجام وظیفه میکنند و هنوز وضعیت حقوق آنها معلوم نیست تصور میکنم آقایان نمایندگان محترم هم باین نظر موافقت دارند که پاسبان و افراد شهربانی که باید بخوبی انجام وظیفه بکنند باید مماش و زندگیشان تامین شده باشد این پیشنهاد از این جهت شده است خود وزارت کشور هم موافقت دارند با این نظر.

رئیس - آقای وزیر کشور

بر عرض آقایان برسانم که این لایحه قبلاً طبع و توزیع هم شده و ۵۷۰ نفر از این افراد استخدام شده اند که تا بحال ماھی ۵۰ تومان بتوان کمک به آنها داده شده است باینکه ما از وجود آنها استفاده می کنیم بنده صلاح میدانم پیش از این موضوع بعهده تعویق نیفتد این است که بنده تقاضا می کنم بهر ترتیبی که ممکن است تصویب بشود زیرا ما مجبوریم که آنها معلوم بشود يك مشت مردمی هستند و هنوز وضعیت حقوق آنها معلوم نیست تصور میکنم آقایان نمایندگان محترم هم باین نظر موافقت دارند که پاسبان و افراد شهربانی که باید بخوبی انجام وظیفه بکنند باید مماش و زندگیشان تامین شده باشد این پیشنهاد از این جهت شده است خود وزارت کشور هم موافقت دارند با این نظر.

رئیس - آقای صفائی مخالفند

فوری و فی المجلس بحث ضمن طر ح قدن کارواختباری مشکل کرده يك لواجی در ضمن ۲۰۶۰۵ ماده که متضمن امور مالی و استخدامی است بدون اینکه طبع شده باشد و توزیع شده باشد و مطالعه شده باشد آقایان نمایندگان طر حی تهیه می فرمایند و امضاء میفرمایند که فی المجلس شهربانی که بموجب این قانون برای خدمت در شهربانی قبل از تصویب بودجه سال ۱۳۲۹ استخدام میشوند در حدود اعتبار مصوب در کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی پرداخت نماید - وزارت کشور و وزارت جنگ مأمور اجرای این قانون و تنظیم آئین نامه مربوطه خواهند بود.

با دو فوریت تقاضا می شود سه فوریت مربوط بطرحهایی است که نمایندگان میهند (مصد ذوالفقاری - بکمیسیون نظام نیاید بیاید ۴) وقتی دو فوریت تقاضا شد دیگر بکمیسیون نرود دو فوریت برای اینست که در مجلس بحث شود و به هیچ کمیونی نرود.

حالا رای میگیریم باینکه جز دستور باشد بعد از اینکه جزو دستور قرار گرفت میشود پیشنهاد کرد ولی حالا چون ممکن است مجلس رای ندهد که جزو دستور قرار گیرد (در اینوقت عده برای اخذ رای کافی نبود.)

(۷- طرح پیشنهادات مواقع انعقاد جلسات در ماه رمضان)

رئیس - چون عهده برای رای کافی نیست پیشنهادی هم شده است که ایام ماه رمضان هفتای یکروز جلسه باشد پیشنهاد قرائت و مذاکره بعمل می آید (شرح زیر قرائت شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی - این جانبان

استماع داریم جلسات ماه سیام را مقرر فرمائید هفتای یک روز سه شنبه تشکیل گردد و پس از گذشتن ماه سیام

رئیس - آقای وزیر کشور

بر عرض آقایان برسانم که این لایحه قبلاً طبع و توزیع هم شده و ۵۷۰ نفر از این افراد استخدام شده اند که تا بحال ماھی ۵۰ تومان بتوان کمک به آنها داده شده است باینکه ما از وجود آنها استفاده می کنیم بنده صلاح میدانم پیش از این موضوع بعهده تعویق نیفتد این است که بنده تقاضا می کنم بهر ترتیبی که ممکن است تصویب بشود زیرا ما مجبوریم که آنها معلوم بشود يك مشت مردمی هستند و هنوز وضعیت حقوق آنها معلوم نیست تصور میکنم آقایان نمایندگان محترم هم باین نظر موافقت دارند که پاسبان و افراد شهربانی که باید بخوبی انجام وظیفه بکنند باید مماش و زندگیشان تامین شده باشد این پیشنهاد از این جهت شده است خود وزارت کشور هم موافقت دارند با این نظر.

برمائید چون آنها وضعشان خوب نیست و چند ماه است که حقوق نگرفته اند و حتی بنده مجبور شدم که چهل هزار تومان از قسمت نامه شهربانی قرض کردم و به آنها مساعده دادم که از این حیث در مضیقه نباشند (صحیح است)

رئیس - ابواج دولت همیشه با دو فوریت تقاضا می شود سه فوریت مربوط بطرحهایی است که نمایندگان میهند (مصد ذوالفقاری - بکمیسیون نظام نیاید بیاید ۴) وقتی دو فوریت تقاضا شد دیگر بکمیسیون نرود دو فوریت برای اینست که در مجلس بحث شود و به هیچ کمیونی نرود.

حالا رای میگیریم باینکه جز دستور باشد بعد از اینکه جزو دستور قرار گرفت میشود پیشنهاد کرد ولی حالا چون ممکن است مجلس رای ندهد که جزو دستور قرار گیرد (در اینوقت عده برای اخذ رای کافی نبود.)

(۷- طرح پیشنهادات مواقع انعقاد جلسات در ماه رمضان)

رئیس - چون عهده برای رای کافی نیست پیشنهادی هم شده است که ایام ماه رمضان هفتای یکروز جلسه باشد پیشنهاد قرائت و مذاکره بعمل می آید (شرح زیر قرائت شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی - این جانبان

استماع داریم جلسات ماه سیام را مقرر فرمائید هفتای یک روز سه شنبه تشکیل گردد و پس از گذشتن ماه سیام

رئیس - آقای وزیر کشور

بر عرض آقایان برسانم که این لایحه قبلاً طبع و توزیع هم شده و ۵۷۰ نفر از این افراد استخدام شده اند که تا بحال ماھی ۵۰ تومان بتوان کمک به آنها داده شده است باینکه ما از وجود آنها استفاده می کنیم بنده صلاح میدانم پیش از این موضوع بعهده تعویق نیفتد این است که بنده تقاضا می کنم بهر ترتیبی که ممکن است تصویب بشود زیرا ما مجبوریم که آنها معلوم بشود يك مشت مردمی هستند و هنوز وضعیت حقوق آنها معلوم نیست تصور میکنم آقایان نمایندگان محترم هم باین نظر موافقت دارند که پاسبان و افراد شهربانی که باید بخوبی انجام وظیفه بکنند باید مماش و زندگیشان تامین شده باشد این پیشنهاد از این جهت شده است خود وزارت کشور هم موافقت دارند با این نظر.

حالا اگر آقایان با این طرز موافقت خوب و کرانه ما هم تسلیم نظر اکثریت هستیم
صدر میر حسینی - شب جلسه تشکیل بدهد.
رئیس - آقای صفائی

این پیشنهاد را آقای شوشتری دادند زیرا من مجبور میشوم که نسبت به بیانات ایشان تردید بکنم با او ادتی که ایشان دارم موضوع بقیه بنده از لحاظ اصول و از لحاظ احتیاجات مملکت صحیح نیست مجلس شورای ملی باینکه هفتای سه روز تشکیل میشود عده کارها را که مانده است ابواج مقید در دستور باقی مانده و باینکه هفتای سه روز جلسه داریم مع الوصف کارها را که مانده است (صدر زاده - جلسه سؤالات را آقایان نمایندند) بچه دلیل و بچه منطقی میتوانیم بگوئیم هفته ای يك روز اگر واقماً روزه هستیم بسیار خوب بهترین کاری که برای خدمت و عبادت لازم است چون افراد عبادتشان متفاوت است اشخاص مادی این است که در مسجد بروند و نماز بخوانند و عبادت آقایان این است که در این مجلس حضور پیدا بکنند و خدمت ببردند (خوشتری - و نازشان را هم بخوانند) من نمی فهمم اگر روزه داشتن معنائش این است که از خدمت خلق باز بمانند هیچ منطبق فریبی است و اگر واقماً نمیتواند از لحاظ مزاج تحمل چند ساعت را بکنند مثل ادوار گذشته چندین دوه مشروطیت جلسات شب بود.

افایان ار روزه هستیم و واقفا عذر

روزه مانع از حضور در جلسه است پس برای جلسه شب تشریف بیاورید از ساعت ۹ تا ۱۲ برای اینکه نمایانی سه روزه میگیرند طبقاً باید شب بیدار باشد هر روز بتوانند استراحت کنند چه بهترین بیداری در مجلس شورای ملی و حمت بخلاق مصرف بکنند در حال بضمه در اوضاع متشنج امروز در موقعی که قضایای نفت و سایر قضایای دیگری که در بین هست اوضاعی که هستیم از هر جهت ما را احاطه کرده جلسه مجلس را بطریق ذکر دلیل هفته ای یکروز بکنیم بعنوان اینکه ما روزه هستیم صلاح میدانم اولاً اینکه روزی با آمدن در جلسات مجلس متفاوت است نداد در زمانی اگر واقماً بگذر روزی است شب باشد ولی بنده خیال میکنم که آقای شوشتری متوجه حقیقت قضیه نشده اند و يك حل سیاسی دارد و آنعل سیاسی این است که آقایان در جلسه حضور پیدا نکنند و قبل از دستوراً گزند کرانی دارند که مقید برای کشور مردم است آن فرصت هم از دستشان گرفته شود تا اگر ناله ای دارند نتوانند بگویند ما که الان واقماً با دولت تماس نداریم دسترس ندارند (حائری زاده -

دولت که اینجا است در مجلس است هر وقت بخواهد دسترس پیدا میکنید) بنده مکرر خواستم و نتوانستم ملاقات کنم تهر حال برای من این سوء تفاهم پیدا شده است که از هفتای سه روز نباشد ناله های مردم و ایرادات قانونی که میتوانیم تذکر بدهیم این گرفته بشود و منجر به هفتای یکروز شود این صلاح نیست و آقایان نباید موافق باشند

رئیس - راجع بششکلی جلسات

مجلس سه پیشنهاد رسیده است یکی همین پیشنهاد بود که قرائت شد هفتای يك روز و یکی هم پیشنهاد هفتای دوروز و یکی هم پیشنهادی است که جلسات شبا باشد اینها همه محتاج برای است ممکن است مذاکره کنیم پس بیاید وقتی عده برای رای کافی شد رای گرفته میشود پیشنهاد راجع به هفتای دوروز قرائت میشود

(شرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم که در ایام سیام مجلس هفتای دومرتبه پنجشنبه و یکشنبه تشکیل شود ناظر زاده

ناظر زاده - عرض کنم این پیشنهاد توضیح زیادی لازم ندارد بعضی از آقایان میخواهند سه روز باشد و این با روزه داشتن واقماً منافات دارد بعضیها میگویند يك روز يك روز هم کم است این بود که من قائل تفسیر شدم (حاذقی - تفسیر نیست حد وسط است) اگر صلاح میدانید هفتای دو روز هم از لحاظ ماه رمضان رعایتی شده باشد و هم کارهای مجلس را که تمام

رئیس - آقای امینی

عرض کنم مطلبی که اینجا عنوان شده تأسف است که این را در پرده اختلاف سلیقه عنوان کردند که باعث سوء تفاهم مجلس شود مطلب اینجا است که عهده ای از نمایندگان اینطور بحث کردند که چون هفتای دوروز کمیسیون بوده تشکیل میشود و هفتای دوروز بعضیها کمیسیونهای مختلف دیگری تشکیل میشود چون ایام ماه رمضان است صلاح این خواهد بود که اجلاس مجلس برای اینکه کمیسیونها تشکیل شود و باید آقایان بدانند که کار اساسی در کمیسیونها انجام میشود نه در جلسه علنی در جلسه علنی بنده هم موافق که داد و فریاد و قافان از بدبختی بکنند آقای صفائی ولی بدبختی را باید حل انجام بدهد نهاد و فریاد چرا در مجلس کار نمیشود برای اینکه هفتای سه روز وقت مجلس بقطع قبل از دستور میگردد هر جلسه قریب یکساعت با يك ساعت ونیم و در اینجا اطمینان داشته باشید نه حضرت مستطاب عالی در نظر داشتید

رئیس - این یک بحث جداگانه ای است اینجا گفتیم چند پیشنهاد شده است و باید باین پیشنهادها رای گرفت اکثریت نیست و گويا در خارج هم آقایان نیستند (آشتیانی زاده - در کمیسیونها هستند) اگر در کمیسیونها هستند بگوئید بیایند اول رای گرفته شود راجع بافراد شهربانی

که خلاف آنچه که هست اظهار فرمایند و نه آقای شوشتری هر دو صلاح مملکت دارند متنتی بایش روشن کرد برای چه امروز مجلس اکثریت نیست الان کمیسیون خارجه تشکیل است الان کمیسیون مخطط نفت کار میکند خیال میکنم که آقایان بیرونند و نمی آید چرا اینطور نیست همه ای مشغولند باین جهت جلسه نمی شود گفتیم این ایامی که موضوع نفت مطرح است و باید این قضایا حل شود و عده کافی برای رای نیست هفتای يك روز جلسه بکنیم که در مقابل ابتکار عمومی هم نظاره به اقتضای نباشد در صورتی که آقایان در کمیسیون هستند و مشغول کارند خیال کنند که آقایان در بیرون هستند الان سه کمیسیون تشکیل است عده ای از آقایان در کمیسیون مخطط نفت هستند عده ای در کمیسیون خارجه مشغول هستند نباید يك کاری را که باعث سوء تفاهم شود عنوان کرد چه مانعی دارد چه اشکالی دارد که هفتای یکروز در ایام سیام از ساعت ۸ بیاید تا ظهر و نطق قبل از دستور نکتیم و تمام دستور باشد و این ۴ ساعت عادل خواهد بود با سه بار در هفته و هر مرتبه هم یکساعت که آنها با نطق قبل از دستور بگذرند بنده بالتسویه با هفتای دو روز مخالفم برای اینکه ما باید هفتای چهار روز در چهار کمیسیون از صبح باشیم هفتای دو روز کمیسیون بودجه شب و چهار هفتی تشکیل میشود که کار هایش افلا ۳ ساعت طول میکشد و هفتای دو روز کمیسیونهای دیگر از قبیل کشاورزی و دیگر کمیسیونها و اغلب آقایان در سه کمیسیون گرفتارند این را چرا نمیگوئید که مردم بدانند تنها صحبت در این است که چرا در جلسات برای گذرانن کارها کوتاهی میشود کدام لایحه است که امروز ممنوع مانده لواجی که مانده اغلب از لواجی است که قبلاً داده شده و از دولتهای مختلف است و اغلب از آنها را دولت حاضر قبول نکرده یا دور مرتبه لایحه ای نداده است من تعجبم از این است که خود ما گزارنا را بگردن خودمان میاندازم و از این بابت متأسفم

و بدهم راجع باین پیشنهادانی که مغالط و موافق صحبت کردند پیشنهاد آقای دکتر بقای هم راجع به تغییر وقت جلسه است قرائت میشود

(شرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم جلسات مجلس در ایام ماه مبارک رمضان بعد از اظفار تشکیل شود.
دکتر بقای کرمانی
نورالدین امامی - مخالف
رئیس - آقای دکتر بقای

آشتیانی زاده - آقای دکتر بقای شبها خطرناک است
دکتر بقای کرمانی - هیچ خطری وجود ندارد، عرض کنم آقایانی که در ادوار سابق در مجلس تشریف داشتند بخاطر دارند که غالباً در ایام ماه مبارک رمضان جلسات مجلس بعد از اظفار تشکیل میشد و در دوره پانزدهم هم که اینجا بودیم یک مدتی جلسات شب تشکیل شد و بعد روی یک ملاحظاتی شاید سیاسی خواستند این را تبدیل برون بکنند و بنده بشت همین تریبون با رزم و عزم ثابت حکم کردم که شبها بهتر کار پیشرفت میکند و جلسات مرتب تر است و حجم کاری بیشتر است (ارباب بلی کار بهتر می شود) آن کارهای جوادی به صحبت نیست کار جدی مجلس را عرض می کنم ثابت شد که کار بهتر پیشرفت می کند هیچ کار پیشتر است باین جهت بنده این پیشنهاد را دارم آقایان توجه بکنید هم از لحاظ پیشرفت کار و هم از نظر منظمی و اخلاقی بهتر است که شب جلسات تشکیل شود تا اگر بعضی ما باشند که شیطان گولشان می زند و شبها به کارهای خلاف شرع مرتکب می شوند اینجا در مجلس که باشند جلوگیری می شود البته ممکن است کسی نباشد ولی شاید تا وقتیکه بیدار بود (شوشری - بعضی ها بیلاق هستند و شب نمی توانند بیایند) برای چند نفر که به بیلاق می روند نمی شود که کار ملک را ول کرد آن هائی که به بیلاق می روند تماماً اتموایل هم دارند و اما اینکه لوایح دولت نیست که مطرح شود بنده باید متأسفانه عرض کنم به چه چیزی چنین چیزی نیست بسیار لوایح سودمندی هست که همینطور مانده بدون اینکه تعیین تکلیف بشود و مردم منتظرند که مجلس قدم هائی بردارد یک لایحه سودمندی از طرف دولت در ابتدای کار تقدیم مجلس شد مربوط به تعیین تکلیف زندانیان تمام آقایان نمایندگان هم این لایحه را پسندیدند بسیار لایحه مفیدی بود و به سه فوریت لایحه هم رای گرفته شد و الان بمدت یک ماه است که معلوم نیست چه طور شد (صدر زاده - مسأله فوریت خواسته بودیم دولت خودش باید فوریت آورد) خوب چون آقایان میفرمایند

که کار نیست می خواستم عرض کنم که کاملاً باندازه سه جلسه در هفته و هر جلسه سه ساعت کار هست جناب آقای شوشری کار هست جلسه گذشته تعیین کردند برای سوالات و نماینده آقایان

رئیس - و یکی از آقایان که بنامند خود آقای دکتر بقای بودند

امینی - خود آقا که سوال فرموده بودید بنامید در صورتی که ما آدمیم

دکتر بقای کرمانی - بنده در همسایگی بودم بنده خودم سوال کرده بودم و فوریت هم داشتم چون راجع به نظام وظیفه و انفجار مهلات شیراز بود بنده علاقه مند بودم چون خودم سوال کرده بودم ولی نتوانستم بیایم و خواهش می کنم از آقایان برای این چند هفته قبول بفرمایند که جلسات شب تشکیل شود و نتیجه اش را خواهید دید که بهتر خواهد بود

رئیس - آقای نورالدین امامی
نورالدین امامی - عرض کنم بنده با تشکیل جلسات در هفته سه مرتبه یک مرتبه یا دو مرتبه تابع رای اکثریت مجلس شورای ملی هستم و ممکن هست که خود من موافق نباشم باینکه یک جلسه تشکیل شود ولی صد در صد با تشکیل جلسات مجلس در شب مخالف هستم و چند دلیل دارد دستکام ملک باید یک جور بچرخد آقای وزیر کشور آقای وزیر فرهنگ که همه باید از ساعت ۸ صبح پشت میز وزارتخانه های خودشان باشند هفته ای ۳ شب هم باید بیاندوزند خودشان را در این جا بگذارند در اینجا کار کنند یا دستکام دیگر ما خودمان اشخاصی که روزه هستیم یا روزه نیستیم ممکن است این وضع داخلی خودمان را تغییر بدهیم ولی آناً ما تشکیلات کشوری و ادارات کار داریم باید شبها برویم استراحت کنیم صبحها هم دنبال کار داریم با هم همینطور مستخدمین مجلس کارمندان مجلس اول وقت باید بیایند این جا کار کنند و شبها هم تا ساعت ۱۲ شب کار بکنند این برخلاف عدل و انصاف است جناب آقای دکتر بقای فکر بکنید یک دستکامی را باید روز بکار وادارید و یک دستکامی را شب (صدر میرحسینی - صواب دارد) صواب این است که شب آقای بجای آن کارهای شیطانی بروید عبادت بفرمایید

دکتر بقای کرمانی - بنده در

همسایگی بودم بنده خودم سوال کرده بودم و فوریت هم داشتم چون راجع به نظام وظیفه و انفجار مهلات شیراز بود بنده علاقه مند بودم چون خودم سوال کرده بودم ولی نتوانستم بیایم و خواهش می کنم از آقایان برای این چند هفته قبول بفرمایند که جلسات شب تشکیل شود و نتیجه اش را خواهید دید که بهتر خواهد بود

رئیس - آقای امینی

رئیس - آقای امینی

رئیس - آقای امینی
چرا بنده پیشنهاد سکوت کردم برای این بود که این لایحه از دو قسم تشکیل می شود یک قسمت لایحه استخدام پیمانده و اندی پاسبان است که این مربوط به اجازه قبلی بوده است و مقرر برای این بوده است که وزارت کشور یعنی شهربانی کل استخدام بکند یک قسمت مربوط با شخصی است که در این خدمت که هستند از دو سال خدمت نظام وظیفه معاف باشند بنده علاقمند بودم که عکس این پیشنهاد پیشترتتت وزارت کشور پیشنهاد میکرد که از افرادی که مشمول هستند و یکسال خدمت نظام وظیفه کردند آن اشخاص را استخدام بکنند که از لحاظ دیسیپلین و طرز کار در دستگاه نظام تربیت شده اند و کار کرده اند بنده کارا دیدم که یک دربان در یکجا بایک پاسبان در سر یک پست هستند ولی دیسیپلین نظامی از لحاظ اینکه کیفیت تربیت نظام رجحان دارد به تربیت و دیسیپلین پلیسی چه با پاسبانانی که در موقع انجام خدمت وظیفه یعنی پس از یکسال وارد شهربانی میشوند اینها طرز تربیت و فکر و عمل در انجام کارشان بهتر هستند و مقدرترند حالا شما میآیید و اشخاصی را استخدام میکنید که آنها وقتیکه خدمت شهربانی را انجام دادند از خدمت وظیفه معاف باشند علاوه بر اینکه عده زیادی مراجعه خواهند کرد و برای شما ایجاد گرفتاری خواهند کرد (وزیر کشور - مراجعه کرده اند و مال گذشته است) فرق نمیکند مال گذشته را دارید رای میدهند که از خدمت نظام وظیفه معاف باشند این چه ملکیتی است که یکمدهای از خدمت معاف شوند و یک عدهای با ما می آیند و عدهای دیگر ما می اوریم و بکنند و عدهای تومانی حقوق بگیرند و از خدمت وظیفه هم معاف باشند این چه عدم عدالتی است نسبت به یکمدهای بنده این لایحه را اگر فقط مربوط به پرداخت حقوق این عده بود قبول میکردم

دستور باشد آقایانی که موافقت قیام بفرمایند (اکثر نمایندگان برخاستند) تصویب شد حالا فوریت اول آن مطرح است

ابوالقاسم امینی - بنده پیشنهاد کردم مسکوت بماند

رئیس - پیشنهاد شما قرائت می شود

(شرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد می کنم لایحه مورد بحث مسکوت بماند
رئیس - آقای امینی
امینی - چرا بنده پیشنهاد سکوت کردم برای این بود که این لایحه از دو قسم تشکیل می شود یک قسمت لایحه استخدام پیمانده و اندی پاسبان است که این مربوط به اجازه قبلی بوده است و مقرر برای این بوده است که وزارت کشور یعنی شهربانی کل استخدام بکند یک قسمت مربوط با شخصی است که در این خدمت که هستند از دو سال خدمت نظام وظیفه معاف باشند بنده علاقمند بودم که عکس این پیشنهاد پیشترتتت وزارت کشور پیشنهاد میکرد که از افرادی که مشمول هستند و یکسال خدمت نظام وظیفه کردند آن اشخاص را استخدام بکنند که از لحاظ دیسیپلین و طرز کار در دستگاه نظام تربیت شده اند و کار کرده اند بنده کارا دیدم که یک دربان در یکجا بایک پاسبان در سر یک پست هستند ولی دیسیپلین نظامی از لحاظ اینکه کیفیت تربیت نظام رجحان دارد به تربیت و دیسیپلین پلیسی چه با پاسبانانی که در موقع انجام خدمت وظیفه یعنی پس از یکسال وارد شهربانی میشوند اینها طرز تربیت و فکر و عمل در انجام کارشان بهتر هستند و مقدرترند حالا شما میآیید و اشخاصی را استخدام میکنید که آنها وقتیکه خدمت شهربانی را انجام دادند از خدمت وظیفه معاف باشند علاوه بر اینکه عده زیادی مراجعه خواهند کرد و برای شما ایجاد گرفتاری خواهند کرد (وزیر کشور - مراجعه کرده اند و مال گذشته است) فرق نمیکند مال گذشته را دارید رای میدهند که از خدمت نظام وظیفه معاف باشند این چه ملکیتی است که یکمدهای از خدمت معاف شوند و یک عدهای با ما می آیند و عدهای دیگر ما می اوریم و بکنند و عدهای تومانی حقوق بگیرند و از خدمت وظیفه هم معاف باشند این چه عدم عدالتی است نسبت به یکمدهای بنده این لایحه را اگر فقط مربوط به پرداخت حقوق این عده بود قبول میکردم

رئیس - آقای امینی

رئیس - آقای امینی
چرا بنده پیشنهاد سکوت کردم برای این بود که این لایحه از دو قسم تشکیل می شود یک قسمت لایحه استخدام پیمانده و اندی پاسبان است که این مربوط به اجازه قبلی بوده است و مقرر برای این بوده است که وزارت کشور یعنی شهربانی کل استخدام بکند یک قسمت مربوط با شخصی است که در این خدمت که هستند از دو سال خدمت نظام وظیفه معاف باشند بنده علاقمند بودم که عکس این پیشنهاد پیشترتتت وزارت کشور پیشنهاد میکرد که از افرادی که مشمول هستند و یکسال خدمت نظام وظیفه کردند آن اشخاص را استخدام بکنند که از لحاظ دیسیپلین و طرز کار در دستگاه نظام تربیت شده اند و کار کرده اند بنده کارا دیدم که یک دربان در یکجا بایک پاسبان در سر یک پست هستند ولی دیسیپلین نظامی از لحاظ اینکه کیفیت تربیت نظام رجحان دارد به تربیت و دیسیپلین پلیسی چه با پاسبانانی که در موقع انجام خدمت وظیفه یعنی پس از یکسال وارد شهربانی میشوند اینها طرز تربیت و فکر و عمل در انجام کارشان بهتر هستند و مقدرترند حالا شما میآیید و اشخاصی را استخدام میکنید که آنها وقتیکه خدمت شهربانی را انجام دادند از خدمت وظیفه معاف باشند علاوه بر اینکه عده زیادی مراجعه خواهند کرد و برای شما ایجاد گرفتاری خواهند کرد (وزیر کشور - مراجعه کرده اند و مال گذشته است) فرق نمیکند مال گذشته را دارید رای میدهند که از خدمت نظام وظیفه معاف باشند این چه ملکیتی است که یکمدهای از خدمت معاف شوند و یک عدهای با ما می آیند و عدهای دیگر ما می اوریم و بکنند و عدهای تومانی حقوق بگیرند و از خدمت وظیفه هم معاف باشند این چه عدم عدالتی است نسبت به یکمدهای بنده این لایحه را اگر فقط مربوط به پرداخت حقوق این عده بود قبول میکردم

رئیس - آقای صفائی

رئیس - آقای صفائی
توجه میفرمایید جناب آقای امینی مطلب دو قسم است یک مطلب عبارت از این قسمت است که در این لایحه باید بحث شود و یکی اینکه این لایحه باید از دستور خارج بشود بیانات آقای در صورت صحت و مورد توجه بودن هم کافی برای خروج از دستور نیست و خروج از دستور معنایش این است که یک لایحه ای خود آقا به مفید بودنش اینان داشتند سکوت بماند در صورتی که خود آقا بر این معتقد نبودند و منظورتان این بود که لایحه بحث نشود و مطرح نشود بنابراین آن منظوری که شما دارید از لحاظ بحث و مطالعه وقتی کمورد بحث واقع شد تذکرات را آقا میفرمایند و اگر لازم بود که تصویب نشود یا بشود آن وقت مورد بحث است ولی لایحه ای که از لحاظ استخدام کردن عدهای که فعلاً مورد استفاده واقع شده اند و حقوقشان را نگرفته اند و بلاتکلیف در شهربانی مشغول خدمت هستند ما از یکطرف از آنها خدمت میخواهیم و از یکطرف میگوییم که لایحه سکوت بماند بنابراین بنده معتقد هستم

و با کمال میل رأی میدادم ولی اینکه هر دو با هم توأم باشد و با دو فوریت انجام بشود و به کمیسیونهای مربوطه نرود موافق نیستیم بنده گمان میکنم که این مانعی ندارد اگر تجربه بکنید حقوقشان اگر معطل مانده علیحده به همین رای بگیرند و آن خدمتشان راجای دیگری چون تمام لوایحی که سرعت داده میشود دیده ایم که بعد از یک گرفتاری ثانوی ایجاد کرده که بعداً بواسطه اختلاف و نفاق و با عدم انصاف و نصفت و عدالت و غیره باعث دردسر شده و داد و فریاد های بهداسب مزاحمت شده

رئیس - آقای وزیر کشور

وزیر کشور - بنده میخواستم عرض کنم اولاً این عده استخدام شده اند تربیت هم شده اند و در آموزشگاه هم بوده اند مقصود این است که آنها اگر استخدام شده اند بعدت ۲ سال از این ۵ سال خدمتشان جزو خدمت نظام وظیفه آنها محسوب شود و بعد از این هم استخدام نخواهیم کرد و فقط منحصر به این ۵۷۰ نفر است و استدعا میکنم که آقای امینی پیشنهادشان را پس بگیرند

رئیس - آقای امینی

رئیس - آقای امینی
توضیحات حضرتعالی بنده را قانع نکرد
وزیر کشور - ملاحظه بفرمایید ۵۷۰ نفر استخدام کرده ایم و حقوقشان را باید بدهیم و حالا اگر چنانچه بخواهیم مسکوت بماند تکلیف ما معلوم نیست
امینی - اگر امر میفرمایند پس می گیرم بنده حرفی ندارم ولی همه اینها مربوط به طهران است و بولایات مربوط نیست

رئیس - آقای صفائی

رئیس - آقای صفائی
توجه میفرمایید جناب آقای امینی مطلب دو قسم است یک مطلب عبارت از این قسمت است که در این لایحه باید بحث شود و یکی اینکه این لایحه باید از دستور خارج بشود بیانات آقای در صورت صحت و مورد توجه بودن هم کافی برای خروج از دستور نیست و خروج از دستور معنایش این است که یک لایحه ای خود آقا به مفید بودنش اینان داشتند سکوت بماند در صورتی که خود آقا بر این معتقد نبودند و منظورتان این بود که لایحه بحث نشود و مطرح نشود بنابراین آن منظوری که شما دارید از لحاظ بحث و مطالعه وقتی کمورد بحث واقع شد تذکرات را آقا میفرمایند و اگر لازم بود که تصویب نشود یا بشود آن وقت مورد بحث است ولی لایحه ای که از لحاظ استخدام کردن عدهای که فعلاً مورد استفاده واقع شده اند و حقوقشان را نگرفته اند و بلاتکلیف در شهربانی مشغول خدمت هستند ما از یکطرف از آنها خدمت میخواهیم و از یکطرف میگوییم که لایحه سکوت بماند بنابراین بنده معتقد هستم

رئیس - آقای امینی

رئیس - آقای امینی

رئیس - آقای امینی
توجه میفرمایید جناب آقای امینی مطلب دو قسم است یک مطلب عبارت از این قسمت است که در این لایحه باید بحث شود و یکی اینکه این لایحه باید از دستور خارج بشود بیانات آقای در صورت صحت و مورد توجه بودن هم کافی برای خروج از دستور نیست و خروج از دستور معنایش این است که یک لایحه ای خود آقا به مفید بودنش اینان داشتند سکوت بماند در صورتی که خود آقا بر این معتقد نبودند و منظورتان این بود که لایحه بحث نشود و مطرح نشود بنابراین آن منظوری که شما دارید از لحاظ بحث و مطالعه وقتی کمورد بحث واقع شد تذکرات را آقا میفرمایند و اگر لازم بود که تصویب نشود یا بشود آن وقت مورد بحث است ولی لایحه ای که از لحاظ استخدام کردن عدهای که فعلاً مورد استفاده واقع شده اند و حقوقشان را نگرفته اند و بلاتکلیف در شهربانی مشغول خدمت هستند ما از یکطرف از آنها خدمت میخواهیم و از یکطرف میگوییم که لایحه سکوت بماند بنابراین بنده معتقد هستم

رئیس - آقای امینی

رئیس - آقای امینی
توجه میفرمایید جناب آقای امینی مطلب دو قسم است یک مطلب عبارت از این قسمت است که در این لایحه باید بحث شود و یکی اینکه این لایحه باید از دستور خارج بشود بیانات آقای در صورت صحت و مورد توجه بودن هم کافی برای خروج از دستور نیست و خروج از دستور معنایش این است که یک لایحه ای خود آقا به مفید بودنش اینان داشتند سکوت بماند در صورتی که خود آقا بر این معتقد نبودند و منظورتان این بود که لایحه بحث نشود و مطرح نشود بنابراین آن منظوری که شما دارید از لحاظ بحث و مطالعه وقتی کمورد بحث واقع شد تذکرات را آقا میفرمایند و اگر لازم بود که تصویب نشود یا بشود آن وقت مورد بحث است ولی لایحه ای که از لحاظ استخدام کردن عدهای که فعلاً مورد استفاده واقع شده اند و حقوقشان را نگرفته اند و بلاتکلیف در شهربانی مشغول خدمت هستند ما از یکطرف از آنها خدمت میخواهیم و از یکطرف میگوییم که لایحه سکوت بماند بنابراین بنده معتقد هستم

که آقا پیشنهادشان را پس بگیرند و یک فوریت مطرح بشود و تصویب بشود و بحث بشود و امام موضوع نظام وظیفه ای که مورد ایراد آقایان بنظر نیست است این افرادی که در اینجا خدمت شبانه روزی میکنند و آن افرادی که در نظام وظیفه هستند و ما می ۷ قرآن و ده شاهی میکنند روزی ۳ ساعت و یا ۴ ساعت خدمت میکنند اینجا ۱ ساعت شبانه روزی در شهربانی برای آسایش مردم خدمت میکنند بنا براین این دو تفاوت است (امینی - معلوم میشود خدمت وظیفه نگرفته اند بنده چون خدمت وظیفه کرده ام (بدانم) بلکه جناب عالی نمی آید ما ما ۲۰ تومان خدمت بکنید منظور جناب عالی نیست مقصود آن افرادی است که شبها باید تا صبح فراول بدهند و توی خیابان راه بروند بنابراین بنده معتقد هستم که مسکوت ماندن این لایحه صلاح نیست نیاز لحاظ عدهای که استخدام شده اند و بلا تکلیف اند و نه از این نظر که الان این قسمت مورد بحث بود که لوایحی در این نیست و لوایحی در دستور نداریم و کار عقب افتاده نیست در صورتی که این الان عملیات میکند که ما کار داریم و همین علت هیچ منطقی نیست که با بودن این کارها ما بگوییم هفته ای سه روز بگروزد باشد جناب آقای امینی در جریان کار فرمودند که کمیسیونها در حال کارند اولاً کمیسیون بودجه کار ندارد برای اینکه دولت لایحه بودجه اش را نداده است و بودجه سال ۱۳۳۰ مانده است کمیسیون دادگستری جلسه ندارد برای اینکه لوایح ندارد لوایح قبلی را دولت قبول نکرده است و کمیسیونها مطلقاً کار ندارند بقبح انداختن صرفاً طرفه است

رئیس - آقای امینی

رئیس - آقای امینی
توجه میفرمایید جناب آقای امینی مطلب دو قسم است یک مطلب عبارت از این قسمت است که در این لایحه باید بحث شود و یکی اینکه این لایحه باید از دستور خارج بشود بیانات آقای در صورت صحت و مورد توجه بودن هم کافی برای خروج از دستور نیست و خروج از دستور معنایش این است که یک لایحه ای خود آقا به مفید بودنش اینان داشتند سکوت بماند در صورتی که خود آقا بر این معتقد نبودند و منظورتان این بود که لایحه بحث نشود و مطرح نشود بنابراین آن منظوری که شما دارید از لحاظ بحث و مطالعه وقتی کمورد بحث واقع شد تذکرات را آقا میفرمایند و اگر لازم بود که تصویب نشود یا بشود آن وقت مورد بحث است ولی لایحه ای که از لحاظ استخدام کردن عدهای که فعلاً مورد استفاده واقع شده اند و حقوقشان را نگرفته اند و بلاتکلیف در شهربانی مشغول خدمت هستند ما از یکطرف از آنها خدمت میخواهیم و از یکطرف میگوییم که لایحه سکوت بماند بنابراین بنده معتقد هستم

رئیس - آقای امینی

رئیس - آقای امینی
توجه میفرمایید جناب آقای امینی مطلب دو قسم است یک مطلب عبارت از این قسمت است که در این لایحه باید بحث شود و یکی اینکه این لایحه باید از دستور خارج بشود بیانات آقای در صورت صحت و مورد توجه بودن هم کافی برای خروج از دستور نیست و خروج از دستور معنایش این است که یک لایحه ای خود آقا به مفید بودنش اینان داشتند سکوت بماند در صورتی که خود آقا بر این معتقد نبودند و منظورتان این بود که لایحه بحث نشود و مطرح نشود بنابراین آن منظوری که شما دارید از لحاظ بحث و مطالعه وقتی کمورد بحث واقع شد تذکرات را آقا میفرمایند و اگر لازم بود که تصویب نشود یا بشود آن وقت مورد بحث است ولی لایحه ای که از لحاظ استخدام کردن عدهای که فعلاً مورد استفاده واقع شده اند و حقوقشان را نگرفته اند و بلاتکلیف در شهربانی مشغول خدمت هستند ما از یکطرف از آنها خدمت میخواهیم و از یکطرف میگوییم که لایحه سکوت بماند بنابراین بنده معتقد هستم

رئیس - آقای امینی

رئیس - آقای امینی
توجه میفرمایید جناب آقای امینی مطلب دو قسم است یک مطلب عبارت از این قسمت است که در این لایحه باید بحث شود و یکی اینکه این لایحه باید از دستور خارج بشود بیانات آقای در صورت صحت و مورد توجه بودن هم کافی برای خروج از دستور نیست و خروج از دستور معنایش این است که یک لایحه ای خود آقا به مفید بودنش اینان داشتند سکوت بماند در صورتی که خود آقا بر این معتقد نبودند و منظورتان این بود که لایحه بحث نشود و مطرح نشود بنابراین آن منظوری که شما دارید از لحاظ بحث و مطالعه وقتی کمورد بحث واقع شد تذکرات را آقا میفرمایند و اگر لازم بود که تصویب نشود یا بشود آن وقت مورد بحث است ولی لایحه ای که از لحاظ استخدام کردن عدهای که فعلاً مورد استفاده واقع شده اند و حقوقشان را نگرفته اند و بلاتکلیف در شهربانی مشغول خدمت هستند ما از یکطرف از آنها خدمت میخواهیم و از یکطرف میگوییم که لایحه سکوت بماند بنابراین بنده معتقد هستم

رئیس - آقای امینی

رئیس - آقای امینی

رئیس - آقای امینی
توجه میفرمایید جناب آقای امینی مطلب دو قسم است یک مطلب عبارت از این قسمت است که در این لایحه باید بحث شود و یکی اینکه این لایحه باید از دستور خارج بشود بیانات آقای در صورت صحت و مورد توجه بودن هم کافی برای خروج از دستور نیست و خروج از دستور معنایش این است که یک لایحه ای خود آقا به مفید بودنش اینان داشتند سکوت بماند در صورتی که خود آقا بر این معتقد نبودند و منظورتان این بود که لایحه بحث نشود و مطرح نشود بنابراین آن منظوری که شما دارید از لحاظ بحث و مطالعه وقتی کمورد بحث واقع شد تذکرات را آقا میفرمایند و اگر لازم بود که تصویب نشود یا بشود آن وقت مورد بحث است ولی لایحه ای که از لحاظ استخدام کردن عدهای که فعلاً مورد استفاده واقع شده اند و حقوقشان را نگرفته اند و بلاتکلیف در شهربانی مشغول خدمت هستند ما از یکطرف از آنها خدمت میخواهیم و از یکطرف میگوییم که لایحه سکوت بماند بنابراین بنده معتقد هستم

رئیس - آقای امینی

رئیس - آقای امینی
توجه میفرمایید جناب آقای امینی مطلب دو قسم است یک مطلب عبارت از این قسمت است که در این لایحه باید بحث شود و یکی اینکه این لایحه باید از دستور خارج بشود بیانات آقای در صورت صحت و مورد توجه بودن هم کافی برای خروج از دستور نیست و خروج از دستور معنایش این است که یک لایحه ای خود آقا به مفید بودنش اینان داشتند سکوت بماند در صورتی که خود آقا بر این معتقد نبودند و منظورتان این بود که لایحه بحث نشود و مطرح نشود بنابراین آن منظوری که شما دارید از لحاظ بحث و مطالعه وقتی کمورد بحث واقع شد تذکرات را آقا میفرمایند و اگر لازم بود که تصویب نشود یا بشود آن وقت مورد بحث است ولی لایحه ای که از لحاظ استخدام کردن عدهای که فعلاً مورد استفاده واقع شده اند و حقوقشان را نگرفته اند و بلاتکلیف در شهربانی مشغول خدمت هستند ما از یکطرف از آنها خدمت میخواهیم و از یکطرف میگوییم که لایحه سکوت بماند بنابراین بنده معتقد هستم

سه فوریت کرده ایم باید سه کمیسیون برود کمیسیون بودجه کمیسیون نظام و کمیسیون کشور بلکه چهار کمیسیون یکی هم کمیسیون استخدام و اگر بنا بود که در دو سه کمیسیون و چهار کمیسیون که مربوط باین لایحه بود این لایحه از این کمیسیون ها سرعت بگذرد در ظرف یک هفته ممکن بود که رسیدگی بشود و گزارش آن داده شود و این مراحل طی شود نتیجه این کمیسیونها این بود که عدهای که در حدود ۵۰ و یا ۴۰ نفر از اعضاء مجلس در این کمیسیونها شرکت دارند و از این موضوع کاملاً اطلاع پیدا می کنند و نظریات خودشان را میگفتند یک امر ریخته شده ای می آمد به مجلس مدافعیان هم خود بخود زیاد تر بودند و با میل و رغبت هم رای میدادند و اصول پارلمانی هم رعایت شده بود که مسائل با شور انجام گیرد ما داریم برخلاف تمام اصول عدلی می کنیم و توجه هم کمتر می کنیم که چه دلیل دارد واقفاً شخص جناب عالی آقا وزیر کشور کاری را که میتوانید از مجرای عادی و با کمال پاکیزگی انجام بدهید دلیل ندارد که خلاف عادت کار بکنید این است که با فوریت اینگونه لوایح بکلی مغالطه و مخصوصاً با اینکه دو یا سه فوریت داشته باشد و حالا اگر آقایان بگویند باشند همین ندارد که فوریت اول آن رای بدهند و فوریتهای دیگرش رای ندهند تا برود بکمیسیونها و جناب آقای وزیر کشور هم موافقت بفرمایند تا زودتر کمیسیونها تشکیل شود و بحث و مذاکره بشود و بیاید بجلس و تصویب شود بنا براین با یک فوریت وقتی شده بنده موافقم ولی با چند فوریت مغالطه

رئیس - آقای امینی

رئیس - آقای امینی
توجه میفرمایید جناب آقای امینی مطلب دو قسم است یک مطلب عبارت از این قسمت است که در این لایحه باید بحث شود و یکی اینکه این لایحه باید از دستور خارج بشود بیانات آقای در صورت صحت و مورد توجه بودن هم کافی برای خروج از دستور نیست و خروج از دستور معنایش این است که یک لایحه ای خود آقا به مفید بودنش اینان داشتند سکوت بماند در صورتی که خود آقا بر این معتقد نبودند و منظورتان این بود که لایحه بحث نشود و مطرح نشود بنابراین آن منظوری که شما دارید از لحاظ بحث و مطالعه وقتی کمورد بحث واقع شد تذکرات را آقا میفرمایند و اگر لازم بود که تصویب نشود یا بشود آن وقت مورد بحث است ولی لایحه ای که از لحاظ استخدام کردن عدهای که فعلاً مورد استفاده واقع شده اند و حقوقشان را نگرفته اند و بلاتکلیف در شهربانی مشغول خدمت هستند ما از یکطرف از آنها خدمت میخواهیم و از یکطرف میگوییم که لایحه سکوت بماند بنابراین بنده معتقد هستم

رئیس - آقای امینی

رئیس - آقای امینی
توجه میفرمایید جناب آقای امینی مطلب دو قسم است یک مطلب عبارت از این قسمت است که در این لایحه باید بحث شود و یکی اینکه این لایحه باید از دستور خارج بشود بیانات آقای در صورت صحت و مورد توجه بودن هم کافی برای خروج از دستور نیست و خروج از دستور معنایش این است که یک لایحه ای خود آقا به مفید بودنش اینان داشتند سکوت بماند در صورتی که خود آقا بر این معتقد نبودند و منظورتان این بود که لایحه بحث نشود و مطرح نشود بنابراین آن منظوری که شما دارید از لحاظ بحث و مطالعه وقتی کمورد بحث واقع شد تذکرات را آقا میفرمایند و اگر لازم بود که تصویب نشود یا بشود آن وقت مورد بحث است ولی لایحه ای که از لحاظ استخدام کردن عدهای که فعلاً مورد استفاده واقع شده اند و حقوقشان را نگرفته اند و بلاتکلیف در شهربانی مشغول خدمت هستند ما از یکطرف از آنها خدمت میخواهیم و از یکطرف میگوییم که لایحه سکوت بماند بنابراین بنده معتقد هستم

رئیس - آقای امینی

رئیس - آقای امینی
توجه میفرمایید جناب آقای امینی مطلب دو قسم است یک مطلب عبارت از این قسمت است که در این لایحه باید بحث شود و یکی اینکه این لایحه باید از دستور خارج بشود بیانات آقای در صورت صحت و مورد توجه بودن هم کافی برای خروج از دستور نیست و خروج از دستور معنایش این است که یک لایحه ای خود آقا به مفید بودنش اینان داشتند سکوت بماند در صورتی که خود آقا بر این معتقد نبودند و منظورتان این بود که لایحه بحث نشود و مطرح نشود بنابراین آن منظوری که شما دارید از لحاظ بحث و مطالعه وقتی کمورد بحث واقع شد تذکرات را آقا میفرمایند و اگر لازم بود که تصویب نشود یا بشود آن وقت مورد بحث است ولی لایحه ای که از لحاظ استخدام کردن عدهای که فعلاً مورد استفاده واقع شده اند و حقوقشان را نگرفته اند و بلاتکلیف در شهربانی مشغول خدمت هستند ما از یکطرف از آنها خدمت میخواهیم و از یکطرف میگوییم که لایحه سکوت بماند بنابراین بنده معتقد هستم

رئیس - آقای امینی

رئیس - آقای امینی

رئیس - آقای امینی
توجه میفرمایید جناب آقای امینی مطلب دو قسم است یک مطلب عبارت از این قسمت است که در این لایحه باید بحث شود و یکی اینکه این لایحه باید از دستور خارج بشود بیانات آقای در صورت صحت و مورد توجه بودن هم کافی برای خروج از دستور نیست و خروج از دستور معنایش این است که یک لایحه ای خود آقا به مفید بودنش اینان داشتند سکوت بماند در صورتی که خود آقا بر این معتقد نبودند و منظورتان این بود که لایحه بحث نشود و مطرح نشود بنابراین آن منظوری که شما دارید از لحاظ بحث و مطالعه وقتی کمورد بحث واقع شد تذکرات را آقا میفرمایند و اگر لازم بود که تصویب نشود یا بشود آن وقت مورد بحث است ولی لایحه ای که از لحاظ استخدام کردن عدهای که فعلاً مورد استفاده واقع شده اند و حقوقشان را نگرفته اند و بلاتکلیف در شهربانی مشغول خدمت هستند ما از یکطرف از آنها خدمت میخواهیم و از یکطرف میگوییم که لایحه سکوت بماند بنابراین بنده معتقد هستم

رئیس - آقای امینی

رئیس - آقای امینی
توجه میفرمایید جناب آقای امینی مطلب دو قسم است یک مطلب عبارت از این قسمت است که در این لایحه باید بحث شود و یکی اینکه این لایحه باید از دستور خارج بشود بیانات آقای در صورت صحت و مورد توجه بودن هم کافی برای خروج از دستور نیست و خروج از دستور معنایش این است که یک لایحه ای خود آقا به مفید بودنش اینان داشتند سکوت بماند در صورتی که خود آقا بر این معتقد نبودند و منظورتان این بود که لایحه بحث نشود و مطرح نشود بنابراین آن منظوری که شما دارید از لحاظ بحث و مطالعه وقتی کمورد بحث واقع شد تذکرات را آقا میفرمایند و اگر لازم بود که تصویب نشود یا بشود آن وقت مورد بحث است ولی لایحه ای که از لحاظ استخدام کردن عدهای که فعلاً مورد استفاده واقع شده اند و حقوقشان را نگرفته اند و بلاتکلیف در شهربانی مشغول خدمت هستند ما از یکطرف از آنها خدمت میخواهیم و از یکطرف میگوییم که لایحه سکوت بماند بنابراین بنده معتقد هستم

لایحه بکمیسیونها برود و یک فوریت باشد هم نظردولت جلب خواهد شد و هم لایحه بصورت بهتری از مجلس خواهد گذشت اگر فوریت دوم هم تصویب شود الان مطرح نخواهد شد چاپ می شود و در جلسه بعد مطرح می شود

ملک مدنی - اجازه بفرمایند بنده راجع بقوریت آن صحبت کنم

رئیس - در فوریت بکنر بیشتر نمیتواند صحبت کند و یک مخالف صحبت کرده باید رای گرفت - آقایانی که با فوریت دوم این لایحه موافقت قیام بفرمایند (عده کمی برخاستند) تصویب نشد بنا براین بایک فوریت کمیسیونهای مربوطه می رود

۹- اخذ رای استیضاه پیشنهادات

موقع تشکیل جلسات

رئیس - حالا پیشنهاداتی که شده بود که جلسه شب باشد باروز باشد مطرح است آقای مدنی پیشنهادی داده اند که قرائت می شود (شرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد می کنم جلسات ساعت ۸ تا ۱۱ صبح تشکیل شود

رئیس - آقای مدنی

رئیس - بنده تصور می کنم که این مذاکرات و صحبت هائی را که می کنید نتیجه نرسد و عاقبت همان رویه ای را که داشتیم تعقیب خواهیم کرد ولی این نکته را من ضمیمه می کنم که غیر از اینکه اینجا جلسه بکنیم حاجت داریم که همدیگر را ببینیم و مستحضر از اوضاع باشیم اگر لازم نیست باید مجلس را یکماه یا چهل روز بیا ماه تعطیل کنیم ولی اگر باید کار بکنیم نیست با ۱۰ روز یا ۲۰ روز یکمده آمد اینجا و کار کرد خاصه حالا که این مسائل حساس مطرح است ولی بنده این پیشنهاد را کردم که بجای اینکه روزها جلسه ساعت ۹ صبح تشکیل بدهیم و تا بعد از ظهر بنایم جلسات را ساعت ۸ تا ۱۱ صبح تشکیل بدهیم برای اینکه صبح هم هوا خنک تر است و قبل از ظهر جلسه تمام میشود و بکارهایمان میرسیم حال اگر موافقت با این نظر رای بدهید

رئیس - آقای ملک مدنی

رئیس - آقای ملک مدنی
عرض کنم که اینجا یکی از آقایان فرمودند که کمیسیونها تشکیل نمیشود خاطر من نیست کدام یکی از آقایان بودند کمیسیون بودجه هفته ای دو روز تشکیل شده کمیسیون برنامه تشکیل شد کمیسیونهای دیگر هم همینطور بنا براین مجلس مدتی تعطیل میشد و هیچ غفلت نکرده است اما در موضوع تشکیل جلسات بنده تصور میکنم که ما خودمان را نباید از کارمندان ادارات جدا کنیم یک کارمند بیچاره که در حضرت عبدالعظیم هست و اغلب پول هم ندارد که سوار اتومبیل شود و بایستی سراسر ساعت ۸ سر کار باشد او با ما

رئیس - آقای امینی

رئیس - آقای امینی

رئیس - آقای امینی
توجه میفرمایید جناب آقای امینی مطلب دو قسم است یک مطلب عبارت از این قسمت است که در این لایحه باید بحث شود و یکی اینکه این لایحه باید از دستور خارج بشود بیانات آقای در صورت صحت و مورد توجه بودن هم کافی برای خروج از دستور نیست و خروج از دستور معنایش این است که یک لایحه ای خود آقا به مفید بودنش اینان داشتند سکوت بماند در صورتی که خود آقا بر این معتقد نبودند و منظورتان این بود که لایحه بحث نشود و مطرح نشود بنابراین آن منظوری که شما دارید از لحاظ بحث و مطالعه وقتی کمورد بحث واقع شد تذکرات را آقا میفرمایند و اگر لازم بود که تصویب نشود یا بشود آن وقت مورد بحث است ولی لایحه ای که از لحاظ استخدام کردن عدهای که فعلاً مورد استفاده واقع شده اند و حقوقشان را نگرفته اند و بلاتکلیف در شهربانی مشغول خدمت هستند ما از یکطرف از آنها خدمت میخواهیم و از یکطرف میگوییم که لایحه سکوت بماند بنابراین بنده معتقد هستم

رئیس - آقای امینی

رئیس - آقای امینی
توجه میفرمایید جناب آقای امینی مطلب دو قسم است یک مطلب عبارت از این قسمت است که در این لایحه باید بحث شود و یکی اینکه این لایحه باید از دستور خارج بشود بیانات آقای در صورت صحت و مورد توجه بودن هم کافی برای خروج از دستور نیست و خروج از دستور معنایش این است که یک لایحه ای خود آقا به مفید بودنش اینان داشتند سکوت بماند در صورتی که خود آقا بر این معتقد نبودند و منظورتان این بود که لایحه بحث نشود و مطرح نشود بنابراین آن منظوری که شما دارید از لحاظ بحث و مطالعه وقتی کمورد بحث واقع شد تذکرات را آقا میفرمایند و اگر لازم بود که تصویب نشود یا بشود آن وقت مورد بحث است ولی لایحه ای که از لحاظ استخدام کردن عدهای که فعلاً مورد استفاده واقع شده اند و حقوقشان را نگرفته اند و بلاتکلیف در شهربانی مشغول خدمت هستند ما از یکطرف از آنها خدمت میخواهیم و از یکطرف میگوییم که لایحه سکوت بماند بنابراین بنده معتقد هستم

چه فرقی دارد چرا ما باید بالاخره خودمان را از دیگران جدا کنیم بنده مخالفم باید مثل طبقات نامه بیائیم ساعت ۸ صبح بشینیم و تا ساعت ۱۲ کارهایمان را بکنیم متأسفانه ارفاق و عنایت جناب آقای رئیس موجب شده است که بعضیها دیر بیایند و جلسات از کار بیفتد اشخاص حاضر نمیشوند و یا اگر می آیند زود میروند بیرون اگر یکتدری سخت گیری بشود مجلس منظم میشود و اگر ما پیشنهاد کردیم که یک روز باشد برای این است که بیایند و کار بکنند شام ملاحظه بفرمایند الان چند جلسه است که یکساعت و یکساعت و نیم بیشتر نشده بنده موافق نیستم که جلسات شب باشد ولی با روز موافقم اگر میخواهید سه روز باشد حرفی ندارم ولی بهتر این است که در تابستان همانطوریکه پیشنهاد شده هفته ای یکروز آقایان سر وقت بیایند کارشان را انجام بدهند الان ۱۸ نفر در کمیسیون برنامه نشستند و نمی آیند در مجلس علت پیش نرفتن کار مجلس این است که کمیسیونها کار دارند والا بنده با هفته ای ۵ روز هم که بگوئید میایم و بوقت غیبت هم نداشتام عتاب نبوده ام

رئیس - مطابق آیین نامه جز در موقع اخذ رأی هیچ جریمه ای نمی شود کرد و راجع به آقایانی که الان بیرون هستند هیچ نکاری نمی توان کرد - خواجی چاهی که آب از خود برآورد این وظیفه خود آقایان است که حدیث کنند کارهای پیش برود والا من مکرر گفته ام طبق آیین نامه فقط در وقت از مجلس آنهم در موقع اخذ رأی تصمیمی میتوان گرفت مگر اینکه تغییری در آیین نامه داده شود رأی می گیریم به پیشنهاد اوله ای که رسیده بود آقایانی که با هفته ای یکروز جلسه موافقت قیام بفرمایند (عده کمی برخاستند) تصویب نشد

مخبر فرهنگ - پیشنهاد بنده چه شد

رئیس - مال جناب عالی ۴ روز است

و از حله عادی خارج است رأی می گیریم باینکه شب باشد جلسات آقایانی که با جلسات شب موافقت قیام بفرمایند (عده کمی برخاستند)

رئیس - آقای امینی

رئیس - آقای امینی

رئیس - آقای امینی
توجه میفرمایید جناب آقای امینی مطلب دو قسم است یک مطلب عبارت از این قسمت است که در این لایحه باید بحث شود و یکی اینکه این لایحه باید از دستور خارج بشود بیانات آقای در صورت صحت و مورد توجه بودن هم کافی برای خروج از دستور نیست و خروج از دستور معنایش این است که یک لایحه ای خود آقا به مفید